

Mål och Budget 2021-2023

Vetlanda

Budget 2021-2023 till KF ver 1

Delgivning i kommunfullmäktige
§ 146 den 16 december 2020

Innehållsförteckning

Inledning	5
Fullmäktiges mål 2020-2023	6
Rambeslut, Budget 2021 & Plan 2022-2023	12
Resultatbudget 2021-2023	13
Förändring av budgetramar 2021	14
Finansieringsbudget 2021-2023	15
Investeringsplan 2021-2025	16
Kommunfullmäktige	17
Kommunrevision	18
Valnämnd	19
Överförmyndare	20
Kommunstyrelsen	22
Avgift Kommunalförbunden	27
Kultur- och fritidsnämnd	28
Teknisk nämnd	31
Barn- och utbildningsnämnd	39
Vård- och omsorgsnämnd	42
Socialnämnd	47
Miljö- och byggnämnd	50
Finansförvaltning	53

Inledning

Det är en osäker tid vi lever i. En tid som innebär prövningar för handel, föreningar, medborgare och, inte minst, våra egna verksamheter. Effekterna av pandemin och konjunkturen gör det väldigt svårt att förutse vad som ska hända. Detta medför i sin tur att det är extremt svårt att göra en budget för framtiden.

Hundraårsjubileet 2020 kom av sig. Vi hann äta tårta tillsammans på torget förssta tosdan i mass, men mycket annat blev inställt och framskjutet. 2021 får vi en ny chans när Vetlanda fyller 50 år som kommun. Förhoppningsvis har vi kommit ut på andra sidan pandemin till sommaren och kan få ett levande och sprudlande samhälle igen. Tänk vad härligt om vi kunde träffas allihop på Vetlandafesten och se Lena Philipsson förgylla 50-årsjubileet eller samlas till en riktig folkfest när Digiloo intar Tjustkulle.

För 2021 skjuter vi till extra medel till vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen, med 14 miljoner respektive 8 miljoner. Pengar som är nödvändiga för att kunna upprätthålla kvaliteten i äldreomsorgen och för att jobba med psykisk ohälsa och våld i nära relationer, något som tyvärr ökar i takt med att allt fler isoleras i hemmen under pandemin.

Vi satsar också på att utreda landsbygdsbudget som innebär att kommundelarna får ökade möjligheter att skapa något efter de behov som finns lokalt. Genom en pott på en halv miljon kronor kan vi stötta insatser som medborgarna själva prioriterat, vilket kan vara allt från ett övergångsställe till en grill- eller badplats.

Det har under året varit en del diskussioner kring kärnverksamhet. Vad är det? Det enkla svaret är: det mesta. Tekniska kontoret ser till att skapa lokaler som gagnar skolans verksamhet och med ändamålsenliga lokaler gynnar vi elevernas förutsättningar att få bra resultat och skapar en god arbetsmiljö för våra lärare.

Myndighetsutövningen, som bland annat sker genom miljö- och byggförvaltningens tillsyn, är en resurs för oss övriga som lever och verkar i samhället. Att stötta föreningar är något vi väljer att göra som kommun, det är inget som står i lagen att vi måste göra, men det är kärnverksamhet eftersom det gynnar våra medborgare. Vad hade kommunen varit utan barn- och ungdomsidrotten? Och blomsterarrangemangen, alla de fantastiska blommor som förgyller vår stad under sommarhalvåret. Det är inget som säger att vi måste ha dem, men det skapar engagemang och glädje hos människor vilket gynnar attraktiviteten och bygger stolthet.

Förmodligen har vi en ganska osäker tid även framför oss, men vi behöver hitta tillbaka till något slags normalläge. Ett läge från vilket vi kan bygga vidare tillsammans, med respekt, mod och glädje. Pandemin har gett oss nya möjligheter att visa att vi är Vänliga Vetlanda, en plats där vi är rädda om varandra. Det är något vi kan ta avstamp i för att 2021 ska bli ett gott nytt år.

A handwritten signature in blue ink, which appears to be 'Henrik Tvarnö'. The signature is fluid and cursive, written over a light blue horizontal line.

Henrik Tvarnö, Kommunstyrelsens ordförande

Fullmäktiges mål 2020-2023

Några inledande ord om fullmäktiges uppdrag

Kommunfullmäktige har som kommunens högsta beslutsorgan tre uppdrag som kan sammanfattas i nyckelorden demokrati, välfärd och hållbar tillväxt.

Demokrati

Det första uppdraget om demokrati handlar både om att som medborgare kunna utöva inflytande och att politiken också kan samlas kring beslut i viktiga vägvalsfrågor. På så sätt handlar demokrati om både medinflytande och att få något gjort.

Välfärd

Det andra uppdraget handlar om kommunens del av det offentliga och lagstadgade välfärdsuppdraget att tillhandahålla en god service av hög kvalitet inom skola, socialtjänst samt vård och omsorg, men också inom frivilliga områden som till exempel kultur- och fritidssektorerna.

Hållbar tillväxt

Det tredje uppdraget innebär att kommunen långsiktigt också måste arbeta för att skapa goda förutsättningar för en positiv utveckling av platsen Vetlanda. Här krävs ofta samverkan eller stöd från andra aktörer som råder över strategiska resurser eller som har ett intresse som sammanfaller med kommunens. Tillväxt är inte bara kvantitet och ekonomi utan också ”mänsklig växt” och personlig utveckling. Kraven på en meningsfull fritid har också ökat trycket på att kommuner måste skapa förutsättningar för ett brett utbud inom kultur, idrott och handel.

Nya jobb likställs ibland med tillväxt. Fler arbetstillfällen medför inte per automatik fler medborgare som bosätter sig i kommunen. Många väljer att långpendla till jobbet. Vetlanda måste med andra ord framförallt upplevas som en attraktiv boendeplats. Tillväxt sker också på senare år genom ökat flyktningmottagande. Det skärper kraven på ett väl fungerande samhälle som både är inkluderande och som inte passiviserar den enskilde. Arbete, gemenskap och sysselsättning är här hörnstenar.

Samspel Demokrati-Välfärd – Hållbar tillväxt

Tillväxtperspektivet syftar till att skapa långsiktiga positiva samhällseffekter som resulterar i en balanserad och stabil tillväxt av medborgare, arbetstillfällen och skatteunderlag. En dialog med medborgarna kring frågorna ger förutsättningar för bredare beslutsunderlag och ökad acceptans för besluten.

Att skapa en positiv framtidsbild av kommunen hos var och en utgör en utmaning. Vetlandabor som är nöjda, trivs och talar väl om sin hemort är ett mål i sig och dessutom den bästa marknadsföringen!

Carina G Hördegård
Kommunfullmäktiges ordförande

Henrik Tvarnö
Kommunstyrelsens ordförande

Magnus Färjhage
Kommundirektör

Vår styrmodell kan liknas vid ett hus

Det dokument du nu har framför dig beskriver kommunfullmäktiges vision, riktningar, värdegrund och mål. Hur allt i vårt styrnings- och kvalitetsarbete "hänger ihop" beskriver vi inledningsvis.

Kommunen har en bred verksamhet som utgår från medborgarnas behov och önskemål, lagstiftning och politiska prioriteringar inom de ekonomiska ramarna. Det dubbla ledarskapet innebär schematiskt att politiker och tjänstemän har en rollfördelning där politiken sätter mål och beviljar resurser - hanterar "vad-frågor". Tjänstemän svarar för beslutsunderlag och genomförandet - arbetar med "hur-frågor".

För att skapa en gemensam bild av hur styrningen går till och vart vi är på väg har vi åskådliggjort vår styrmodell i form av ett styrnings- och förbättringshus.

Styrnings- och förbättringshuset

- Visar vart vi ska.
- Visar vad som är viktigt för oss i kommunen.
- Visar hur vårt förbättringsarbete ska bedrivas.

Vision 2050: Vetlanda - här växer människor och företag

Vi växer tillsammans i en kommun som är attraktiv, hållbar och nytänkande. Till ett lättbott och vänligt Vetlanda söker sig företag och människor som utvecklas, trivs och stannar. Vi är ett Vetlanda där alla får vara med och där nya idéer utvecklas tillsammans med medborgare, näringsliv och föreningar.

Riktningar 2030 och mål 2020-2023

Vi fokuserar på tre prioriterade riktningar som tar sikte på år 2030 för att översätta visionen och värdegrunden i handling.

För att Vetlanda kommun ska kunna fullfölja uppdraget och leva upp till visionen finns 4 mål formulerade för mandatperioden 2020-2023. Målen är indelade i tre riktningar.

Fullmäktigemål ska sedan i sin tur tas om hand i nämnderna och slutligen sätta spår i det verksamhetsnära förbättringsarbetet längst ut i organisationen där medarbetaren/politikern möter kunden/den enskilde/brukaren/barnen/elever/medborgare.

Värdegrund

Vår värdegrund ska fungera som en kompass för hur vi ska utföra vårt arbete. Den är gemensam för alla verksamheter och bidrar till att stärka koncernen Vetlanda kommun. Den är hållbar över tid och är utgångspunkten för de tjänster och den service vi erbjuder medborgarna.

De fyra kärnvärdena i värdegrunden är:

- Glädje
- Mod
- Respekt
- Tillsammans

Riktning år mot år 2030 – Den attraktiva kommunen

Vi skapar en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs och stannar. Vetlanda upplevs som lättbott och vänligt.

Vetlanda är attraktivt med:

En kommunal service som ser och möter behov och skapar möjligheter

Möjligheter till högre utbildning, livslångt lärande och en skola av god kvalitet

Boendeformer och miljöer för olika önskemål och behov

Ett välmående och växande näringsliv

Ett aktivt föreningsliv med stort ideellt engagemang

En levande landsbygd och stadsmiljö

Välfungerande kommunikationer och infrastruktur

Nöjda och vänliga medborgare och medarbetare

Ett rikt kulturliv och aktiv besöksnäring

Vetlanda kommun som en attraktiv arbetsgivare

Mål 1 år 2020-2023: 30 000 invånare 2030

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden med en utbyggd infrastruktur i hela kommunen.

Uppföljning görs inom följande målområden:

- Fler bostäder.
- Bättre infrastruktur i hela kommunen.
- Fler nöjda medborgare.

Mål 2 år 2020-2023: Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå.

Uppföljning görs inom följande målområden:

- Bättre omsorgsverksamhet.
- Bättre skola/utbildning.
- Bättre tjänster inom kommunens kultur- och fritidssektor.
- Bättre tjänster inom övriga verksamheter i kommunens organisation.

Riktning mot år 2030 - Den hållbart växande kommunen

Vi skapar en hållbar kommun och plats som är hållbar över tid, som ger trygghet och framtidstro.

Vetlanda är hållbart växande med:

Ett ekonomiskt hållbart växande näringsliv och en långsiktigt god kommunal ekonomi i balans.

Ett socialt hållbart Vetlanda som är tryggt och där olikheter välkomnas och medborgare inkluderas. Ett samhälle som präglas av god tillgänglighet och där jämlikhet, hälsa och god arbetsmiljö är i fokus.

Ett ekologiskt hållbart Vetlanda där klimatavtryck är i fokus, energiförbrukning och utsläpp minskar och där den biologiska mångfalden bevaras och det finns tillgång till upplevelserik natur. Vetlanda kommuns verksamheter är klimatsäkrade.

Mål 3 år 2020 – 2023: Hållbart i alla led

I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Uppföljning görs inom följande målområden:

- Social hållbarhet
- Fler i utbildning och färre i utsatta hushåll.
- Integration med en inkludering där alla får plats och ges möjlighet att komma till sin rätt.
- Ökad trygghet.
- Ökad psykisk hälsa och god arbetsmiljö.

Riktning mot år 2030 - Den nytänkande kommunen

Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Vetlanda är nytänkande med:

Ett företagsklimat som främjar innovation och utveckling samt goda möjligheter för kommunens ungdomar att få pröva på eget entreprenörskap.

En höjd utbildningsnivå och ett livslångt lärande

Utveckling av idéer i samverkan mellan medborgare, näringsliv, föreningar och Vetlanda kommun

Verksamheter inom Vetlanda kommun som premierar nytänkande som bidrar till ökad ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Organisationskulturen kännetecknas av öppenhet för det nya, mod att testa nytt, ständiga förbättringar och verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare.

Mål 4 år 2020-2023: Nyttänkande och livslångt lärande

I Vetlanda kommun ska vi kunna ge goda förutsättningar för ett livslångt lärande och ha en kultur som präglas av nyttänkande.

Uppföljning görs inom följande målområden:

- Livslångt lärande med en ökad utbildning och en kompetenshöjning hos kommunens medborgare.
- En ökad digitalisering i kommunens verksamheter för att kunna utveckla och förbättra service och tjänster.
- Fler nya innovationer i kommunens egna verksamheter och hos företagen inom kommunens geografiska område.
- En ökad samverkan där allt vi gör ska präglas av största nytta för kommunen och medborgarna.
- Mer nyttänkande präglad av en förändringskultur i alla kommunens verksamheter.

Rambeslut, Budget 2021 & Plan 2022-2023

	2021	2022	2023
Förvaltning			
Kommunfullmäktige	1 496	1 496	1 496
Kommunrevisionen	1 160	1 160	1 160
Valnämnden	0	400	0
Överförmyndaren	3 430	3 430	3 430
Kommunstyrelsen	161 797	156 497	156 497
Höglandets Räddningstjänstförbund	33 151	33 151	33 151
Höglandsförbundet	2 929	2 929	2 929
Kultur- och fritidsnämnden	36 098	36 098	36 098
Tekniska nämnden	142 650	142 650	142 650
Barn- och utbildningsnämnden	596 767	596 767	596 767
Vård- och omsorgsnämnden	535 308	530 308	529 308
Socialnämnden	102 199	101 199	100 199
Miljö- och byggnämnden	4 462	4 462	4 462
Ospecificerat sparbetning			
Summa	1 621 447	1 610 547	1 608 147
Löneökningar, centralt utrymme	27 767	62 476	101 019
Kostnadsökningar	0	997	2 244
Summa rambeslut	1 649 214	1 674 020	1 711 410

Resultatbudget 2021-2023

Tkr	2021	2022	2023
NETTOKOSTNADER	-1 649 214	-1 674 020	-1 711 410
- kapitaltjänst	17 714	18 214	18 714
VERKSAMHETENS EXTERNA NETTOKOSTNADER	-1 631 500	-1 655 806	-1 692 696
Pensioner löpande	-36 800	-34 800	-33 800
Pensioner individuell del	-57 800	-59 600	-61 300
Finansiell kostnad pensioner	-200	-200	-300
Försäkring kompletterande ålderspension m.m.	-14 100	-23 400	-18 900
Internfinans pensioner & försäkring, från förvaltningarna	80 000	81 600	83 600
Summa pensioner	-28 900	-36 400	-30 700
Finansiella kostnader	-3 500	-4 700	-6 000
Finansiella intäkter	6 500	6 600	6 700
Finansnetto	3 000	1 900	700
Avskrivningar	-65 400	-68 900	-71 400
Skatter och statsbidrag			
Skatteintäkter	1 260 200	1 309 400	1 361 200
Kommunal fastighetsavgift	62 200	62 200	62 200
Inkomstutjämnning	307 500	308 300	309 700
Kostnadsutjämnning	27 300	27 300	27 300
Regleringsbidrag (inklusive del av Välfärdsmiljarder I+II)	59 900	54 700	47 100
Strukturbidrag	0	0	0
LSS Utjämningsystem	16 700	16 700	16 700
Ökning generellt statsbidrag (BP21)	18 600	9 000	0
Äldreomsorgslyftet (12/5 & BP21)			
Äldreomsorgssatsning (BP21)	13 000	13 000	13 000
Summa skatter och bidrag	1 765 400	1 800 600	1 837 200
Ökning semesterlöneskuld	-4 000	-1 794	-2 604
FINANSFÖRVALTNINGEN TOTALT	1 670 100	1 695 406	1 733 196
ÅRETS RESULTAT	38 600	39 600	40 500
Skatten är räknad utifrån följande invånarantal.	27 500	27 500	27 500
Skattesats	22,01	22,01	22,01
Skatt +/- 0,10 kr gör ca +/- 5,8 Mnkr			
Lön +/- 0,1% gör ca 1 Mnkr			
Invånare +/- 100 st gör ca +/- 5,3 Mnkr			
För beräkningarna ovan gäller en kommunal skattesats på 22,01 kr.			

Förändring av budgetramar 2021

	Extern ram från oktoberbeslutet (normalt juni)	Justerade ramar efter KF-beslut i oktober	Lönerevision 2020 som påverkar 2121	Övrig justering	Extern ram 2021 efter justeringar	Kapital-kostnader (avskr.+ ränta)	Intern ram 2021 (ram inklusive kapital-kostnader och interna poster)
Kommunfullmäktige	1 496	1 496			1 496		1 496
Revisionen	1 160	1 160			1 160		1 160
Valnämnden	0	0			0		0
Överförmyndaren	3 356	3 329		101	3 430		3 430
Kommunkansliet	21 326	39 391	164	2 880	42 435	619	43 054
Ekonomikontoret	17 654	16 996	397		17 393	288	17 681
HR-kontoret	18 921	18 576	364		18 940	45	18 985
Centralt löneutrymme 2020	32 789	32 789	-25 918	-6 871	0		0
Måltidsservice	61 906	59 603	1 502		61 105	1 106	62 211
Kommunikationsavdelningen	13 078	12 462	167	230	12 859	315	13 174
Utvecklingsavdelningen	7 411	6 881	151	-340	6 692		6 692
Högländets Räddingstjänstförbund	33 151	33 151			33 151		33 151
Höglandsförbundet	2 929	2 929			2 929		2 929
Kultur- och Fritidsnämnden	35 365	33 921	814		34 735	1 363	36 098
Tekniska nämnden	139 982	135 305	2 062		137 367	5 283	142 650
Barn- och Utbildningsnämnden	581 146	575 537	15 573		591 110	5 657	596 767
Vård- och Omsorgsnämnden	523 262	521 844	9 798	1 254	532 896	2 412	535 308
Socialnämnden	100 529	100 109	1 486		101 595	604	102 199
Miljö- och Byggnämnden	4 128	4 110	330		4 440	22	4 462
Löneökningar 2021	35 911	35 911	-6 890	-1 254	27 767		27 767
Totalt	1 635 500	1 635 500	0	-4 000	1 631 500	17 714	1 649 214

Lönerevision 2020 som påverkar 2021:

Fördelning av medel från det centrala löneutrymmet till förvaltningarna efter att 2020 års löneöversyn blivit klar

Övrig justering:

Av överskottet i årets lönerrevision flyttas 4 000 tkr till finansförvaltningen för att täcka ökning av semesterlöneskulden 2020. 1 254 tkr tas från 2021 års lönerrevision för att kompensera för ökade OB-ersättningar inom Vård- och omsorgsnämnden 2021.

Resterande överskott från lönerrevisionen 2020 (2 871 tkr) förs till det centrala budgetutrymmet på kommunstyrelsen 2021. Överförmyndarverksamhetens budget är justerad för lönerrevision (101 tkr). Justeringen tas från det centrala utrymmet på kommunstyrelsen.

Flytt av budget (60 tkr) avseende Energi- och klimatrådgivning från Utvecklingsavdelningen till Kommunikationsavdelningen.

Flytt av budget (170 tkr) avseende Konsumentvägledning från Kommunkansliet till Kommunikationsavdelningen.

Flytt av budget (280 tkr) avseende E-arkiv från Utvecklingsavdelningen till Kommunkansliet.

Det centrala budgetutrymmet på Kommunstyrelsen summeras efter ovanstående justeringar till 25 070 tkr.

Finansieringsbudget 2021-2023

	2021	2022	2023
Tillförda medel			
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto + avskrivningar	104 000	108 500	111 900
Slutavräkning kommunalskatt	-18 615	-15 766	-9 708
Nyupplåning	109 296	55 876	38 193
SUMMA	194 681	148 610	140 385
Använda medel			
Nettoinvesteringar	194 681	148 610	140 385
Amorteringar	0	0	0
SUMMA	194 681	148 610	140 385

Investeringsplan 2021-2025

	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Totalt 2021- 2025
Kommunkansliet	300	500	0	0	0	800
Ekonomikontoret	150	50	50	50	50	350
Överförmyndarenheten	600	0	0	0	0	600
Kommunikationsavdelningen	350	800	1 450	400	250	3 250
Måltidsservice	1 740	800	505	0	0	3 045
Kommunstyrelsen	3 140	2 150	2 005	450	300	8 045
Inventarier, bilar och maskiner	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	25 000
Mindre investeringar fastighet, verksamhetsanpassning	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000	80 000
Kultur- och fritidsfastigheter	5 000	4 070	3 700	70	200	13 040
Skolfastigheter	89 000	94 000	80 000	33 000	19 000	315 000
Förvaltningsfastigheter	0	0	0	0	0	0
Vård- och omsorgsfastigheter	37 400	1 000	0	0	0	38 400
Gator, parker och torg	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500	62 500
Exploatering	7 150	3 500	3 500	3 500	3 500	21 150
Tekniska nämnden	172 050	136 070	120 700	70 070	56 200	555 090
Kultur- och fritidsnämnden	1 010	460	8 785	625	655	11 535
Barn- och utbildningsnämnden	13 588	8 050	7 120	10 268	11 150	50 176
Vård- och omsorgsnämnden	3 465	1 330	1 625	1 315	1 080	8 815
Socialnämnden	1 378	500	100	100	100	2 178
Miljö- och byggnämnden	50	50	50	50	50	250
Summa	194 681	148 610	140 385	82 878	69 535	636 089

Justering jämfört med budgetbeslut i juni:

Investeringsanslag för Landsbygdsinvesteringar 500 tkr tillkommer (2022)

AI-robot framskjuten 1 år 200+500+200 tkr (2022-2024)

Del av investering avseende förskola i södra centralorten 5 000 tkr skjuts fram 1 år (från 2021 till 2022)

Kommunfullmäktige

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021	2022	2023
Fullmäktige	808	823	827	827	827
Partistöd	718	669	669	669	669
Ram inklusive kapitalkostnader	1 526	1 492	1 496	1 496	1 496
- Kapitalkostnader					
Extern ram	1 526	1 492	1 496	1 496	1 496

Kommunrevision

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunrevision	1 147	1 157	1 160	1 160	1 160
Ram inklusive kapitalkostnader	1 147	1 157	1 160	1 160	1 160
- Kapitalkostnader					
Extern ram	1 147	1 157	1 160	1 160	1 160

Verksamhetsbeskrivning

Fullmäktige prövar årligen ansvarstagandet för de som genomför verksamhet på fullmäktiges uppdrag. Det vill säga styrelser och nämnder, fullmäktigeberedningar och enskilda förtroendevalda. Fullmäktiges instrument för granskning och prövning är de förtroendevalda revisorerna. En skarp granskning och ansvarsprövning bidrar till att stärka förtroende, legitimitet och respekt för den kommunala sektorn.

Revisorerna utför sin granskning i enlighet med god revisionssed. Enligt kommunallagen ska kommunens revisorer årligen granska all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, övriga nämnders och fullmäktigeberedningars verksamhetsområden. Varje revisor fullgör sitt uppdrag självständigt. Bland kommunens revisorer utses lekmannarevisorer som ska granska de aktiebolag där kommunen har ett bestämmande ägande. Kommunens revisorer har ett samordningsansvar för lekmannarevisionen i de kommunala bolagen.

Kommunens revisorer genomför sitt uppdrag i enlighet med Kommunallagen, Vetlanda kommuns revisionsreglemente och dokumentet "God revisionssed i kommunal verksamhet". Dokumentet uppdateras inför varje mandatperiod.

Revisorernas årliga planering utgår från en väsentlighets- och riskanalys. Kommunens revisorer arbetar med följande planeringsdokument.

Plan för årliga överläggningar med presidierna i kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder.

Revisionsplan med fördjupade revisionsprojekt som huvudsakligen har bestämts med utgångspunkt från genomförd risk- och väsentlighetsanalys.

Revisionsbesök i olika kommunala verksamheter. Kommunens revisorer granskar även verksamheten med hjälp av protokoll från kommunfullmäktige, kommunstyrelse och övriga nämnder.

Revisorerna och lekmannarevisorerna i de kommunala bolagen har löpande kontakter med bolagens auktoriserade revisorer.

De kommunala revisorerna arbetar kontinuerligt med att utveckla revisionsmetoder. Revisorerna eftersträvar största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning och kommunikation. Det gäller mot såväl fullmäktige som nämnder, medborgare och media. Att kommunicera och skapa bra dialog är basen för ett gott revisionsarbete.

Valnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021	2022	2023
Valnämnd	263	0	0	400	0
Ram inklusive kapitalkostnader	263	0	0	400	0
- Kapitalkostnader					
Extern ram	263	0	0	400	0

Verksamhetsbeskrivning

Valnämnden ansvarar för genomförande av allmänna val till kommunfullmäktige, regionfullmäktige och riksdagen. Valnämnden organiserar tillsammans med kommunkansliet valen och tillsätter den bemanning som behövs för att förbereda och genomföra valen. Nämnden ansvarar också för genomförande av val till EU-parlamentet.

Omvärldsanalys

I nuläget är inga val aktuella förrän 2022 varför inget budgetutrymme avsatts för det närmaste året.

Överförmyndare

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Överförmyndarverksamheten	10 985	11 625	11 905	11 905	11 905
Varav Aneby	1 297	835	853	853	853
Varav Eksjö	2 896	2 164	2 226	2 226	2 226
Varav Nässjö	3 283	3 844	3 934	3 934	3 934
Varav Sävsjö	1 552	1 422	1 462	1 462	1 462
Varav Vetlanda	1 957	3 360	3 430	3 430	3 430
Ram inklusive kapitalkostnader	10 985	11 625	11 905	11 905	11 905
- Kapitalkostnader					
Extern ram	10 985	11 625	11 905	11 905	11 905

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/projekt	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Byte verksamhetssystem	600	0	0	0	0
Summa	600	0	0	0	0

Verksamhetsbeskrivning

Höglandets överförmyndarnämnd är gemensam för Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommuner. Nämndens uppdrag bestäms i huvudsak av föräldrabalken, förmyndarskapsförordningen och samarbetskommunernas gemensamma reglemente. Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över förmyndare, god man och förvaltare. God man och förvaltare förordnas för de personer (huvudman) som av olika anledningar inte själva har förmåga att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och/eller sörja för sin person. Överförmyndarnämndens tillsynsuppdrag har till huvudsaklig uppgift att bevaka att huvudmannens intressen tillvaratas på bästa sätt av gode man eller förvaltare, och därigenom motverka rättsförlust. Överförmyndarnämndens förvaltning består i dagsläget av 8,85 årsarbetare. De flesta av nämndens beslut fattas av medarbetarna på förvaltningen enligt delegation. Verksamheten omfattar i huvudsak följande processer:

- Ta emot ansökningar och utreda om behov god man eller förvaltare föreligger.

- Rekrytera, utreda, förordna och utbilda lämpliga god man eller förvaltare.
- Utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares förvaltning genom granskning av förteckningar, årsräkningar och sluträkningar.
- Besluta om samtycke vid särskilda åtgärder.
- Byte av god man eller förvaltare samt upphörande av förordnande vid behov.

Omvärldsanalys

- Den demografiska utvecklingen i samhället i form av ökad livslängd och en allt äldre befolkning ställer högre krav på vårt välfärdssystem. För överförmyndar-verksamheten innebär det att behovet av god man och förvaltare kommer att öka.
- Sveriges modell med god man och förvaltare bygger på ett stort ideellt engagemang och en vilja att göra en värdefull insats för att stödja en medmänniska. Trenden i samhället går mot att medborgare har en mindre benägenhet att engagera sig i föreningar och annan ideell verksamhet. När värderingar i vårt samhälle

förändras följer det ofta generationsskiften och vi har en åldrande kår av gode män och förvaltare. Överförmyndarverksamheten kommer ha en stor utmaning i rekrytering av gode män och förvaltare vilket medför risk för längre handläggningstid.

- Ny teknik och digitalisering i samhället påverkar kraven på verksamheten från medarbetare och verksamhetens intressenter och möjliggör effektivisering av arbetssätt.

- Regeringen har tillsatt en utredning som ska se över reglerna om gode män och förvaltare och föreslå reformer för att stärka rättssäkerheten, utredningsuppdraget ska redovisas under 2021.

Verksamhetsmått / Nyckeltal

Nyckeltal (avser samtliga kommuner)	2019	2020	2021	2022	2023
Antalet tjänster årsarbetstid	8,85	8,85	8,85	8,85	8,85
Antalet ställföreträdarskap	1335	1385	1400	1400	1400
Tillgångar och inkomster som stf förvaltar, Mkr	513,8	500	500	500	500
Totalkostnad beslutade arvoden, Mkr	9,54	10	10	10	10
Del av arvode som kommunerna bekostar, %	47	50	50	50	50
Antal granskade redovisningshandlingar	1278	1285	1290	1300	1300
Granskade årsredovisningar med anmärkning	11	15	10	10	10

2019 utgör utfall, 2020-2023 utgör uttryck för bedömning / ambition.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Nämndens mål - Rättssäker och effektiv granskning

Nämndens mål - Kontinuerlig rekrytering av lämpliga ställföreträdare.

Kommunstyrelsen

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Kommunkansli					
Kommunstyrelsen	3 606	3 612	3 512	3 512	3 512
Resultatreserv	0	10 311	25 070	19 770	19 770
Oförutsett	2	650	650	650	650
Näringsliv	2 696	2 617	2 617	2 617	2 617
Kansli mm	10 604	9 973	10 036	10 036	10 036
Marksanering	7 112	0	0	0	0
EU-projekt	171	250	250	250	250
Bredband + IT	0	219	219	219	219
Kollektivtrafik	1 139	700	700	700	700
Summa	25 330	28 332	43 054	37 754	37 754
Ekonomikontor					
Ekonomiavdelning	9 940	10 893	11 129	11 129	11 129
Upphandlingsavdelning	3 524	4 628	4 442	4 442	4 442
Försäkringar	1 809	2 410	2 110	2 110	2 110
Summa	15 273	17 931	17 681	17 681	17 681
HR-kontor					
HR-kontor	7 838	8 108	7 750	7 750	7 750
Löneavdelning	4 328	4 578	4 673	4 673	4 673
Pensionsadministration	297	475	475	475	475
Kommunövergripande personalåtgärder	1 960	2 803	2 688	2 688	2 688
HR-system	903	990	1 065	1 065	1 065
Facklig verksamhet	941	944	779	779	779
Personalklubb	74	80	80	80	80
Rekryteringsenhet	715	964	1 176	1 176	1 176
Bemanningsenhet	0	0	0	0	0
Landsbygdsutveckling	0	265	299	299	299
Summa	17 056	19 207	18 985	18 985	18 985
Måltidsservice					
Måltidsservice	56 108	63 070	62 211	62 211	62 211
Summa	56 108	63 070	62 211	62 211	62 211
Kommunikationsavdelningen					
Kommunikationsenhet	5 070	6 885	6 508	6 508	6 508
Landsbygdsutveckling	0	350	350	350	350
Konsument och energirådgivning	0	0	210	210	210
Kontaktcenter	5 179	6 295	6 106	6 106	6 106
Summa	10 249	13 530	13 174	13 174	13 174

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Utvecklingsavdelningen					
Utvecklingsavdelningen administration	4 630	4 767	5 332	5 332	5 332
Utveckling E-förvaltning	616	845	350	350	350
Centrala IT-kostnader	309	315	385	385	385
Landsbygdsutveckling	1 064				
EU-projekt	0	413	413	413	413
Konsument- och energirådgivning	82	139	0	0	0
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	553	616	212	212	212
Summa	7 254	7 095	6 692	6 692	6 692
Ram kommunledningsförvaltningen	131 270	149 165	161 797	156 497	156 497
Lönerevision	0	4 000	27 767	62 476	101 019
Ram inklusive kapitalkostnader	131 270	153 165	189 564	218 973	257 516
- Kapitalkostnader	-1 844	-2 407	-2 373	-2 373	-2 373
Extern ram	129 426	150 758	187 191	216 600	255 143

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inventarier kommunledningsförvaltningen	0	0	0	0	0
Ombyggnad Kansliet	200	0	0	0	0
Utveckling DÄHS	100	0	0	0	0
Utveckling Hypergene	100	0	0	0	0
Utbildningssalar/Sammanträdesrum	50	50	50	50	50
Inventarier Måltidsservice	1740	800	505	0	0
Landsbygdsinvesteringar	0	500	0	0	0
Varumärke och webbutveckling	50	50	50	50	50
Infartsskyltar	0	400	700	0	0
Digital arbetsplats/Höglandssamarbete	100	50	50	50	50
Stödsystem Kontaktcenter	100	0	50	0	50
Kommunikationsplattform (Digital telefoni)	100	100	100	100	100
AI-lösning i kontaktcenter – dialogbaserat bot.	0	200	500	200	0
Verksamhetssystem Överförmyndaren	600	0	0	0	0
Summa	3 140	2 150	2 005	450	300

Verksamhetsbeskrivning

Kontoren inom kommunledningsförvaltningen är en serviceorganisation till övriga kommunala verksamheter avseende kommunikation, kontaktcenter, personal, bemanning, rekrytering, ekonomi, upphandling, arkiv, samt stöd till den politiska organisationen. Utvecklingsavdelningen utgör en strategisk funktion med kompetenser inom strategisk utveckling, e-utveckling, analys och prognos. Andra strategiska uppdrag är integration, näringslivsarbete och samhällsplanering.

Måltidsservice uppdrag är att tillaga och servera måltider till barn, elever och äldre inom Vetlanda kommuns verksamheter enligt Livsmedelsverkets rekommendationer. Måltidsservice ska samverka med förskola och skola för att lära barn och elever att äta olika sorters mat och samverka med vård- och omsorg för att ge de äldre så bra förutsättningar som möjligt när det gäller ätandet av måltider.

Omvärldsanalys

Kommunledningsförvaltningen har genom utvecklingsavdelningen sammanställt kommunens omvärldsanalys med olika trender som också är relevanta för kommunledningsförvaltningen. Hållbarhet är en global trend där hållbar bebyggelse och hållbar social utveckling med förbättrad integration är viktiga aspekter. Digitaliseringen berör alla våra verksamheter och är både en förväntan från omvärlden och en möjlighet till förbättrad medborgarservice och effektivisering. Urbaniseringen påverkar våra möjligheter till utveckling och ökar vikten av att arbeta såväl med organisationens som platsens attraktivitet.

Ett fortsatt förändringsarbete krävs för att möta omvärldsförändringar som t ex att vi kommer att ha fler att ge service till, höjda och nya krav på oss som organisation, vi har konkurrens om kompetens och medarbetare och det finns ekonomiskt underskott i delar av verksamheten i stort. En avmattad högkonjunktur som till stor del beror på pandemin kommer att påverka ekonomiska förutsättningar framöver. För att underlätta för organisationen att möta dessa omvärldsförändringar har förvaltningen initierat och driver en förändringsresa för hela kommunkoncernen där målet är att skapa en attraktiv, hållbart växande och nytänkande kommun. För att underlätta den nödvändig kulturflyttning som omvärlden kräver har även en värdegrund tagits fram.

Digitaliseringen påverkar på olika sätt kansliets verksamhet. Det är viktigt att skapa nya effektiva rutiner kopplade till de stödsystem som finns. Fortsatt utveckling av Evolution och Netpublicator för arvodeshantering och andra delar i hela mötesprocessen. Arkivet har ett stort och viktigt arbete både med att fortsätta e-arkivera gamla system, men också med att utforma rutiner för den information som produceras nu, vad skall arkiveras digitalt och vad skall fortsätta arkiveras på papper? Gällande flyktmottagning är arbetet med att ta fram en ny lokal överenskommelse med arbetsförmedlingen med flera startat. Det finns fortfarande minst lika många som är på flykt i världen som tidigare, behoven är stora men våra stängda gränser gör att färre kommer till Sverige. En stor andel av de flyktingar Vetlanda kommun tar emot på anvisning 2021 är kvotflyktingar.

Även ekonomikontoret påverkas av den ökade digitaliseringen. Inflödet av leverantörsfakturor ökar

men är numera i allt högre grad i form av elektroniska fakturor vilket ger en säkrare process, samtidigt ger det också möjlighet till bättre uppföljning framöver. Upphandlingsavdelningen har under 2020 övergått till en helt digitaliserad upphandlingsprocess då numera även all signering av dokument i processen sker digitalt. Inom ekonomiavdelningen kommer ett förarbete behövas inför kommande upphandling av nytt ekonomisystem, både i form av processkartläggningar och en ökad samordning mellan höglandskommunerna. Inom upphandlingsområdet tillkommer nya lagar som ställer krav på högre transparens i form av bättre och tillgängligare statistik.

Inom måltidsservice är det hållbar livsmedelsproduktion som är fokus, att kunna hantera matsvinn, handla närproducerat och använda hållbara livsmedel. En del ligger även i att lära barn/elever att äta den mat som är hållbar så att de orkar att prestera bättre i skolan. Inom äldreomsorgen är det fokus på att individanpassa måltiden på ett hållbart och effektivt sätt.

Även HR står inför nya utmaningar när det gäller sin verksamhet. Man behöver ställa om till ett digitalt arbetssätt och nya system behöver upphandlas och införas.

Vi står inför ett nytt sätt att attrahera och behålla kompetenser till våra verksamheter. Mycket som var viktigt förr när man sökte jobb har ändrats och vi behöver hitta ett flexiblare arbetssätt föra att attrahera unga personer som kommer ut på arbetsmarknaden.

Ett tuffare samhällsklimat ställer även högre krav på ökad säkerhet inom våra verksamheter som vi måste se över och uppgradera.

Förväntningarna från medborgarna förändras, det gäller t.ex. kontaktcenter. Idag förväntar sig medborgarna service var de än befinner sig – på telefon, på webben, i en affär eller i en app. Nyckeln är att erbjuda en fullständigt sammankopplad och sömlös upplevelse som utgår ifrån just medborgarnas individuella behov. Användandet av AI lösningar är ett sätt att förbättra servicen. Användandet av AI kommer öka de närmaste åren.

Digitaliseringen har skapat fantastiska verktyg för företag och organisationer att kommunicera. Hastigheten och mängden kanaler ökar ständigt och vi får en allt bredare variation i hur vi kan tala med våra målgrupper.

Digitalt först är ett tankesätt som vi behöver etablera för att förenkla och effektivisera. Fortsatt implementering av samverkansavtal med högländskommuner är grunden för ökad samverkan som skall leda till effektivare verksamhet

För att möta nödvändig klimatanpassning samordnar förvaltningen arbetet runt ekologisk hållbarhet. Senaste exemplet är en ny policy runt möten, resor och trafiksäkerhet med tillhörande handlingsplan med syfte att minska kommunen klimatavtryck och möjliggöra effektivisering.

Målstyrning

Riktning - Den attraktiva kommunen

Vi skapar en attraktiv kommun och plats dit människor och företag söker sig, utvecklas, trivs och stannar. Vetlanda upplevs som lättbott och vänligt.

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden med en utbyggd infrastruktur i hela kommunen.

Kommunstyrelsens mål - 30 000 invånare år 2030

Vetlanda kommun ska skapa attraktiva boenden med en utbyggd infrastruktur i hela kommunen.

Verksamhetsmål

- *God planberedskap och byggklar mark för bostäder, industri, handel och kommunala anläggningar*
- *En attraktiv plats och arbetsgivare*
- *Ett växande näringsliv*
- *Förbättrade kommunikationer och förbättrad infrastruktur*

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

I Vetlanda kommun ska alla verksamheter sträva efter att leverera tjänster och service på allra högsta nivå.

Kommunstyrelsens mål - Samverkan och service i toppklass

Verksamhetsmål

- *Utveckla service för medborgare och medarbetare*
- *Utveckla Kontaktcenter - En väg in*

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Vi skapar en hållbar kommun och plats som är hållbar över tid, som ger trygghet och framtidstro.

Kommunfullmäktiges mål - Hållbart i alla led

I Vetlanda kommun arbetar vi medvetet med hållbarhet.

Kommunstyrelsens mål - Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet i alla led

Verksamhetsmål

- *Klimatsmart i fokus*
- *Ekonomi i balans på kort och lång sikt*
- *Ökad mångfald och inkludering*

Riktning - Den nytänkande kommunen

Vi skapar ett Vetlanda som är nytänkande.

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

I Vetlanda kommun ska vi kunna ge goda förutsättningar för ett livslångt lärande och ha en kultur som präglas av nytänkande.

Kommunstyrelsens mål - Kultur med nyfikenhet och nya arbetssätt

Verksamhetsmål

- *Våga testa nytt*
- *Ökad digitalisering*
- *Skapa vi-känsla i kommunkoncernen*

Avgift Kommunalförbunden

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021	2022	2023
Avgift HRF, Höglandets Räddningstjänstförbund	32 085	31 459	33 151	33 151	33 151
Avgift HF, Höglandsförbundet	2 865	2 934	2 929	2 929	2 929
Ram inklusive kapitalkostnader	34 950	34 393	36 080	36 080	36 080
- Kapitalkostnader					
Extern ram	34 950	34 393	36 080	36 080	36 080

Vetlanda kommun ingår i Höglandets räddningstjänstförbund tillsammans med Nässjö kommun. Förbundet bedriver räddningsverksamhet.

Närmare beskrivning av verksamheten återfinns i förbundets egen verksamhetsredovisning. Kostnaderna fördelas efter folkmängd i respektive medlemskommun.

Vetlanda kommun ingår också i Höglandsförbundet tillsammans med Aneby, Eksjö, Nässjö och Sävsjö. Syftet med förbundet är att stärka den regionala utvecklingen och kompetensutvecklingen på

Höglandet, att arbeta med familjerättsfrågor samt att marknadsföra regionen.

I förbundet finns även den gemensamma driftorganisationen för IT (HIT) för de i förbundet ingående kommunerna. Denna verksamhet finansieras inte via avgiften ovan utan faktureras medlemskommunerna utifrån nyttjandet.

För övrigt finns en utvecklingsplan som närmare preciserar vilka projekt förbundet ska arbeta med. En närmare beskrivning av förbundets verksamhet framgår av förbundets egen verksamhetsredovisning.

Kultur- och fritidsnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021	2022	2023
Kultur- och fritidsnämnd	263	243	246	246	246
Allmän fritidsverksamhet	5 355	5 800	5 250	5 250	5 250
Stöd till studieorganisationer	650	650	650	650	650
Allmän kulturverksamhet	810	875	875	875	875
Museum	2 880	2 912	2 997	2 997	2 997
Barnkulturarrangemang	253	212	212	212	212
Stöd kulturverksamhet	501	450	450	450	450
Bibliotek	8 665	9 197	9 216	9 216	9 216
Idrotts- och fritidsanläggningar	-536	-604	-556	-556	-556
Bad & Gym	1 901	2 009	2 215	2 215	2 215
Tjustkulle	5 286	5 285	5 410	5 410	5 410
Norrgårdshallarna	2 397	2 402	2 298	2 298	2 298
Fritidsgård	2 282	2 394	2 394	2 394	2 394
Administration kultur- och fritidsförvaltning	3 601	3 936	4 441	4 441	4 441
Ram inklusive kapitalkostnader	34 308	35 761	36 098	36 098	36 098
- Kapitalkostnader	-1 394	-1 438	-1 363	-1 363	-1 363
Summa extern ram	32 914	34 323	34 735	34 735	34 735

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet	Budget	Plan	Plan	Plan	Plan
	2021	2022	2023	2024	2025
Inventarier Kultur- och Fritid	60	60	7560	20	50
Inventarier Muséet	70	20	70	60	70
Konst Muséet	125	115	170	170	170
Underhåll offentlig konst	60	60	100	100	100
IT-utveckling biblioteket	30	0	30	20	30
IT-utveckling Muséet	0	0	30	0	30
Anläggning, inventarier	550	100	720	150	100
Fritidsgård, inventarier	30	30	30	30	30
Inventarier Bad och Gym	85	75	75	75	75
Summa	1 010	460	8 785	625	655

Verksamhetsbeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden driver en bred egen verksamhet med bibliotek, museum, fritidsgård, bad- och gym-verksamhet och allmän kultur-verksamhet. Via ett brett föreningsstöd stöttar kultur- och fritidsnämnden föreningslivet både vad gäller den dagliga verksamheten och vad gäller investeringar; kultur- och fritidsnämnden vill fortsätta stimulera föreningslivet att själv ta ansvar för ägande och drift av fritidsanläggningar. Nämndens ambition är att alla ska ha möjlighet till ett meningsfullt och aktivt liv i kommunen, utifrån sina personliga förutsättningar. Barn och unga står i centrum, vilket märks i bland annat utformningen av föreningsbidragen. Kultur- och fritidsnämndens ambition är att skapa goda förutsättningar för ett aktivt kultur- och fritidsliv genom att både säkra ett brett och blomstrande föreningsliv, genom att tillhandahålla ett brett utbud i egna verksamheten och genom att bidra till en infrastruktur för kultur- och fritidslivet i stort.

Omvärldsanalys

I ett samhälle där stressen och den psykiska ohälsan ökar är det viktigt att det i samhället finns utbud och aktiviteter som är fria från krav på prestationsnivåer och som är konstruerade för att möta individens behov. Kultur- och fritidssektorn bedriver verksamheter som till stor del fungerar så. Kultur- och fritidssektorn har i ökad utsträckning blivit en sektor som inte bara är förebyggande i förhållande till folkhälsan utan också kan vara läkande när symptomen uppstått, hos individen. Ofrivillig ensamhet har under senare tid vuxit fram som ett påtagligt hälsoproblem, och detta har förstärkts under pandemin. Många av verksamheterna inom kultur- och fritidssektorn är mötesplatser för Vetlandas kommuninvånare men pandemin har gjort dem mindre tillgängliga. Den digitala teknikens intåg i kultur- och fritidssektorn är både ett hot och en möjlighet. En generell möjlighet, som pandemin tvingat alla delar av samhället ta vara på, är det digitala mötet. Människor kan mötas även när möjligheten att göra det i samma fysiska lokal inte finns. Begränsningen

kan utgöras av pandemin, men också av långa avstånd i en stor kommun och av nedsatt rörelsefunktion hos individer. Pandemin har i viss utsträckning lett till digitala möten i kultur- och fritidsnämndens verksamheter.

För biblioteksverksamheten är utlåningen av digitala böcker och filmer en möjlighet att nå även dem som inte har möjlighet att ta del av utbudet på bibliotek och bokbuss. Samtidigt kan denna typ av utlåning minska besöken på huvudbibliotek och filialer och i så fall blir det färre som får möta den bibliotekarie som med pedagogiska råd och tips kan stimulera till ökat läsande och kanske också utmana biblioteksbesökaren till att ta del av litteratur utanför den egna favoritgenren.

Digitaliseringen kan leda till att människor sitter mer stilla. Svenska barn och ungdomar rör på sig mycket lite, i en internationell jämförelse, vilket kan påverka hälsan negativt. Ett attraktivt föreningsliv inom idrott, dans och friluftsliv kan motverka stillasittandet.

Bristen på anpassade lokaler för scenkonsten är i dag ett hot mot möjligheten att erbjuda ett varierat utbud, med såväl lokala kulturuttryck som evenemang med riksartister. Hotet ökar som en följd av Withalaskolans ombyggnation vilken i viss utsträckning försvårar användningen av Withalaskolan för arrangemang som inte hör till skolans verksamhet.

Den planerade flytten av fritidsgården Zonen till gamla Vattenverket är en möjlighet för Zonen att möta en bredare grupp ungdomar än i dag, som en följd av att den kommer att ligga nära fyra skolor. För eleverna på dessa skolor kommer fritidsgårdsverksamheten att bli mer synlig än idag. Den får också större möjligheter att arbeta med rörelseaktiviteter i badhus, idrottshall och parkmiljö. Vetlanda Museum har genomgått en stor renovering sedan 2020 och den fortsätter under 2021. Den lokalhistoriska utställning som är planerad att invigas 2022 kommer att ge museet ökade möjligheter att lyfta fram det lokala kulturarvet samtidigt som man även i fortsättningen kan bedriva en varierad utställningsverksamhet med såväl konst som utställningar som lyfter fram och problematiserar vår samtid.

Verksamhetsmätt / Nyckeltal

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Lån kommunala bibliotek, antal /invånare	6,2	5,7	6,2	6,2	6,2
Deltagartillfällen idrottsföreningar/invånare 7-20 år	26	25	25	25	25
<i>Allmän kultur:</i>					
Vuxenarrangemang	52	25	35	50	50
Arrangemang tillsammans med förening	45	16	25	45	45
Barnkultur, teater med flera	27	9	15	27	27
<i>Bibliotek:</i>					
Barn- och ungdomsaktiviteter	112	60	70	110	110
Vuxenaktiviteter	55	20	30	55	55
Utlåning, totalt antal lån	176 060	166 000	166 000	175 000	175 000
Besök på huvudbiblioteket	164 050	132 000	140 000	165 000	165 000
<i>Museum:</i>					
Besök på Vetlanda museums utställningar	6 631	4 669	3000	6600	6600
<i>Bad & Gym:</i>					
Antal besökare	69 149	50 000	70 000	78 000	78 000
<i>Idrottsanläggningar:</i>					
Antalet uthyrningstimmar	13 108	10 000	12 000	13 000	13 000
<i>Fritidsgården Zonen:</i>					
Antal besökare per kväll	85	50	80	80	80

2019 utgör utfall, 2020-2023 utgör uttryck för bedömning / ambition.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

**Kommunfullmäktiges mål -
30 000 invånare år 2030**

Nämndens mål - Främja ett föreningsliv med stor bredd

**Kommunfullmäktiges mål –
Service i toppklass**

Nämndens mål - Erbjud en service som är anpassad efter användarnas behov

Riktning - Den hållbart växande kommunen

**Kommunfullmäktiges mål -
Hållbart i alla led**

Nämndens mål - Bedriva och främja verksamheter som leder till social hållbarhet

Riktning - Den nytänkande kommunen

**Kommunfullmäktiges mål -
Nytänkande och livslångt lärande**

Nämndens mål - Främja samverkan, nytänkande och livslångt lärande

Teknisk nämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Nämnd- och styrelseverksamhet	412	475	431	431	431
Fysisk och teknisk planering, och bostadsförbättring	10 721	12 638	12 599	12 720	12 720
Gator, vägar och parkering	23 267	26 215	28 289	28 289	28 289
Parker	10 536	10 327	10 221	10 221	10 221
Miljö, hälsa och hållbar utveckling	354	360	360	360	360
Idrotts- och fritidsanläggningar	9 964	8 478	8 177	8 177	8 177
Insatser till personer med funktionsersättning	3 338	3 500	3 500	3 500	3 500
Arbetsmarknadsåtgärder	872	1 042	82	82	82
Arbetsområden och lokaler	155	326	144	144	144
Kommersiell verksamhet	-2 293	-1 537	-4 523	-4 523	-4 523
Bostadsverksamhet	-134	-109	-923	-923	-923
Gemensamma lokaler	76 508	79 322	84 277	84 156	84 156
Gemensamma verksamheter	572	16	16	16	16
Ram inklusive kapitalkostnader	134 272	141 053	142 650	142 650	142 650
- Kapitalkostnader	-3 544	-4 658	-5 283	-5 283	-5 283
Extern ram	130 728	136 395	137 367	137 367	137 367

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inventarier, bilar och maskiner	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Mindre investeringar fastighet	16 000	16 000	16 000	16 000	16 000
Förvaltningsfastigheter	0	0	0	0	0
Kultur- och fritidsfastigheter	5 000	4 070	3 700	70	200
Skolfastigheter	89 000	94 000	80 000	33 000	19 000
Servicehus och äldreboenden	37 400	1 000	0	0	0
Gator, vägar och park	12 500	12 500	12 500	12 500	12 500
Exploatering	7 150	3 500	3 500	3 500	3 500
Summa	172 050	136 070	120 700	70 070	56 200

Budgetförutsättningar

Nämndens budget har i Kommunfullmäktiges rambeslut förstärkts med 500 tkr. Kompensation ges för kostnadsökningar med 200 tkr vilket motsvarar 0,4%. Personalkostnadsökningar i samband med lönerrevision kompenseras fullt ut.

I underlaget inför budgetbeslutet sammanfattades nämndens behov av budgetförstärkning till 4 950 tkr enligt följande:

Förändrade förutsättningar	
<i>Fastighet, inklusive fastighetsmark</i>	
Paviljonger	900
Nettoförändring ytor fastighet	2 700
Energieffektivisering	-1 350
Gatudrift	600
Himlabackarna 1, 2, 3a, 3b	350
Bidrag enskilda vägar	500
Uppskrivning index övriga kostnader 2,5 %/år	1 250
Totalsumma	4 950

Åtgärdsbehovet för att klara budget blir med dessa förutsättningar 4 250 tkr.

Åtgärder i sammanfattning

De senaste två årens åtgärder räknar vi med ska ge fortsatt effekt och leda till bättre resultat. Dessa kan sammanfattas med:

- Fastighetsmedia budgeteras för 85% av årsmedeltemperatur vilket är ytterligare sänkning från de senaste årens 90%.
- Timpriser justeras årligen på personal och maskiner.
- Fortsatt arbete med att förtydliga ansvar och ekonomistyrning hos budgetansvariga.
- Nedlagd tid mot investeringsprojekt redovisas.
- Återhållsamhet med vikarier.
- Vägbelysning, ytterligare kostnadsbesparande åtgärder.
- Antalet fastighetsskötare utökas med en heltidstjänst. Dels för att möta det ökade antalet ytor och dels för att kunna effektivisera verksamheten genom att göra fler reparationsjobb på tex storköksutrustning i egen regi.

Nämnden har också en samordnande roll som berör alla kommunens verksamheter:

- Effektivare lokalanvändning och minskad extern inhyring
- Samordnad biladministration och service. Införande av bilpool

Kommentarer till driftbudget

Central administration

Antalet administrativa tjänster har minskats från tre till en.

En tjänst har inte återbesatts efter pensionering. Den besparingen gjordes till största del redan i förra årets budgetbeslut.

En tjänst är till 50% överförd till fastighetsavdelning med en förstärkning till 75% tjänst. Övriga 25% är besparing i första hand inom mark-och exploateringsverksamheten.

Besparingarna ligger kvar som ofördelade medel på central administration.

Plan, mät och GIS

Detaljplanering

Det arbete som kommer vara tyngdpunkten under 2021 är detaljplan för Madhagen-Norget, som är kommunens nästa stora exploateringsområde efter Himlabackarna.

Pågående planer i Vetlanda som ger möjlighet till många lägenheter är kvarteret Hygiea som förväntas antas i början av året. Under 2021 fortsätter vi arbetet med detaljplan för kvarteret Boken.

Vi har även påbörjat planläggning av två stora industriområden, Skärpet i Vetlanda och Värmunderyd i Ekenässjön. Målsättningen är att dessa kan antas i slutet av 2021.

Översiktsplanering

Arbetet med en ny kommunomfattande översiktsplan är påbörjat. Under 2020 har vi hämtat in synpunkter från kommuninvånarna med hjälp av kommundelsråden. Under 2021 kommer arbetet med översiktsplanen att fortgå. Takten i översiktsplanarbetet är till viss del beroende på arbetsinsatsen i detaljplanen för Norget-Madhagen

Mättningsverksamhet

Mätenheten räknar fortsatt med att vara Sävsjö kommun behjälplig vad gäller mättningsingenjörstjänster. Under 2021 förväntas fortsattbyggnation inom Himlabackarna 3 där det finns en lång tomtkö. Det innebär PBL-uppdrag av nybyggnadskartor och husutsättningar.

Från årsskiftet 2020/2021 byter vi GIS- och kartsystem och kommer att samordna oss inom Höglandets-IT. Vi får räkna med en viss inkörningsperiod.

GIS och karta

Ett gemensamt GIS- och kartsystem är genom Höglandets-IT upphandlat för 4 av Höglandskommunerna. Driftsättning är beräknad till januari 2021. Kommunen lämnar då det samarbete med Njudung Energi som gäller programvaran digpro. Ett samarbete för utbyte av data mellan systemen är planerat.

Nytt GIS-och kartsystem ska inte innebära några stora förändringar för normalanvändaren. Den förändring som sker är i det bakomliggande med andra servrar och databaser. För GIS-ingenjörerna innebär detta initialt ett merarbete med andra konfigureringar av systemet.

Personal och ekonomi

En mättningsingenjör planerar att vara föräldraledig från mitten av april, vikarie behöver rekryteras. Planchefen går i pension från 1 december 2021.

Mark och exploatering

Vetlanda växer, trots rådande läge i landet, vilket medfört ett stort tryck inom mark och exploatering även under 2020 och trenden verkar hålla i sig. Produktionen av tomter för bostadstäder fortgår enligt plan på Himlabackarna 3. Fortfarande är efterfrågan större än utbudet av villatomter och nya områden för bostäder måste planeras. Så är även läget för tomter för industri och verksamheter. Det handlar om råmark och grundberedda tomter i attraktiva lägen. Den detaljplanlagda industrimark vi har i Vetlanda, främst vid Hammargatan, ligger enligt intresserade köpare avsidet och vi har inte lyckats sälja någon industrimark här de senaste tre åren. Ett drygt 10-tal intressenter har varit där men avböjt.

Vid planering av nya områden stöter vi i stor utsträckning på fornlämningar och vid nybyggnation

i befintliga områden stöter vi allt som oftast på föroreningar. Båda dessa företeelser fördröjer och fördyrar processen.

Efterfrågan om butiks-, produktions- och kontorslokaler för små och medelstora företag är fortsatt stor. Det handlar både om befintliga företag i kommunen som växer och nyetablerade. Förutom något enstaka objekt är alla kommunalägda lokaler och även lägenheter uthyrda.

Bristande underhållsbudget för fastigheten Stocken 7 har medfört föreläggande om åtgärder på ventilation och yttre fasader vilket renderat i en utredning om kommunen skall avyttra fastigheten. Detta är under utredning och eftersom inga beslut är tagna har vi inte tagit hänsyn till det i budgeten.

I budgeten för 2021 räknar vi inte med någon större höjning av hyror- och arrendeavgifter då konsumentprisindex (KPI) pekar på något under 0,5 %.

Inom avdelningen fortgår översynen av kommunens fastighetsbestånd, både vad gäller in- och uthyrning. Flera externa hyresavtal är uppsagda och lämnas successivt till förmån för kommunens egna lokaler.

Naturvård

Naturvårdsfrågorna hanteras av naturvårds-handläggaren. Inom verksamheten har vi flera pågående naturvårdsprojekt. De flesta är delfinansierade genom statliga bidragsmedel. Flera nya projekt är planerade. Resterande finansiering i dessa projekt sker med egna investerings- och driftmedel och genom uttag ur kommunens fonderade medel, dels för Landskapsvård dels för Sjöskalkning.

Skogsförvaltning

Skogsförvaltningens kostnadsbudget läggs i paritet med detaljbudget för innevarande år. 2021 års intäkter lägger vi även de i paritet med 2020 trots barkborreproblematiken som kvarstår.

Personal och ekonomi

Under 2020 har en ny naturvårdshandläggare rekryterats.

Även tjänsten som mark- och exploaterings-handläggare blev vakant. Den ekonomiadministratör som fanns på 50 % för avdelningens verksamhet, men placerad på central administration, flyttades då över på 100 % och sköter nu de flesta av de administrativa delarna i den tidigare tjänsten.

Kostnaderna för avdelningen bedöms i budgetarbetet ligga i linje med 2020. Dock har ett stort tag gjorts i arbetet kring detaljbudgeten för att göra kostnader och intäkter mer överskådliga.

Utredning och projektering

Vägbelysning

Översyn pågår av avtal och prissättning mot Njudung energi gällande vägbelysning. Budget 2021 för vägbelysning är satt till 6 800 tkr. Njudung energi har aviserat ett något högre utfall, ca 7 000 tkr, med nuvarande förutsättningar och priser. En förutsättning är att nytt avtal kring prissättning tas fram samt att arbetet med att hitta kostnadsbesparingar fortsätter.

Trafik och parkering

Översyn har påbörjats kring taxor och avgifter för torghandel, hyra av allmän plats, skrotbilar mm. Åtgärden syftar till att tydliggöra hur vi tar ut avgifter.

Projektering

Avdelningens intäkter kommer främst från projektering som tidsredovisas och debiteras mot investeringsprojekt. I många fall startas projekteringen i tidigt skede som en del av projektets utredning. Dessa kostnader har tidigare inte debiterats men nu kommer även dessa kostnader tidsredovisas och sedan debiteras då investeringen blir av.

Personal och ekonomi

En person är föräldraledig 20 % under våren 2021.

Gata och park

Administration

Avdelningens administrativa personal innefattar 3 chefer och 2 administratörer och tar övergripande kostnader för verksamhetssystem och beredskap. Vi samlar till 2021 fler övergripande kostnader och budgeterar inte med några intäkter för verksamheten vilket medför en ökad budget.

Fordonsadministration och bilpool

Årets prognos pekar på ett litet överskott jämfört med förra årets utfall på -572 tkr. Vi kommer att budgetera med +-0 för 2021. Vi ser samtidigt att bilkostnaderna i verksamheterna sjunker jämfört med föregående år vilket är positivt för hela

Vetlanda Kommun men inte syns i vår budget. Coronapandemin har påverkat bilpoolsverksamheten negativt under stora delar av året men åtgärder för att använda bilarna på andra sätt i kommunens verksamheter har gjorts.

Vi har infört en bilpool intill Stadshuset och investerat i ett automatiserat nyckelskåp för ca 100 tkr vilket också medför en ökad driftkostnad.

Förråd/uthyrning

Denna verksamhet hanterar material via Förrådet och tillhandahåller uthyrningsverksamhet av pumpar, vibroplattor, stampar, manskapsbodas, anläggningsmaterial, röjsågar och lövblåsar.

Justeringar på priser och noggrannhet med att ta betalt för uthyrd utrustning har genererat ett bra resultat för verksamheten och klarar budget med ett överskott. Priser kommer att justeras kontinuerligt för att ligga på rätt nivå.

Anläggning mark/VA/fjärrvärme

I den nya ekonomistrukturen kommer både intäkter och kostnader att redovisas på respektive ansvar vilket kommer göra det lättare att följa upp våra verksamheter.

Verksamheterna borde generera ett överskott för att bidra till den gemensamma administrationen.

Svårt att bedöma hur stort överskottet blir på grund av omorganisation.

Budgeterat till +1400 tkr.

Drift gata

I och med effektiviseringar och omfördelning av intern budget har vi skapat oss bättre förutsättningar att klara uppdraget med drift av gator.

För att förbättra planering av beläggningsunderhåll kommer vi att köpa in en komplett skadeinventering av kommunens gator och gång och cykelvägar. Inventeringen kommer bland annat att resultera i en rapport där eventuell beläggningsskuld och prioriteringslista redovisas så vi kan göra en långsiktig plan för beläggningsunderhåll. Det är glädjande att investeringsbudgeten för beläggningsunderhåll höjs från 4 till 5 miljoner kr men enligt årets revision av gatuunderhållet bör vi ligga på 16–21 miljoner årligen. För att veta om

detta är en rimlig siffra kommer det att bli väldigt intressant att se resultatet av skadeinventeringen.

Enskilda vägar är en verksamhet som kostnaderna årligen har ökat och som vi har svårt att påverka. Budget har omfördelats till verksamheten.

Priser för inhyrda tjänster ökar, nya bostadsområden byggs och interna priser justeras upp gör att gatudriften får ett utökat ansvarsområde och behöver en utökad budget.

Verksamhetens ekonomi är väldigt känslig för hur mycket vi behöver snöröja och halkbekämpa. De senaste vintrarna har varit väldigt gynnsamma och bidragit till att vi klarat budget.

Verkstad

Verksamhetens personal innefattar 2 mekaniker och servar avdelningens maskinpark.

Budget för 2019 var -464 tkr. Efter översyn av timpriser och påslag för reservdelar kommer verksamheten att generera ett litet överskott 2020.

Maskin & Transport

Översyn av maskinpriser enligt självkostnadsprincipen har gjorts och kommer stärka verksamhetens resultat 2021.

Parkenheten

Den största förändringen är på verksamheten skyddat arbete där vi sänkt budget med ca 1 000 tkr på grund av att vi börjar debitera arbetad tid och omfördelning av kostnader. Resultat av detta är att kostnaderna sprids på den verksamhet som nyttjar resursen.

Med ökat driftansvar samtidigt som priser för inhyrda tjänster och material ökar och nya bostadsområden byggs kommer vi omfördela budget till verksamheter som har behov så vi kan bibehålla standarden på skötsel av parker.

Vid investeringsprojekt i befintliga gröna ytor bör vi förutom att höja natur- och rekreationsvärdena även ha i åtanke att underlätta driftens arbete.

Personal och ekonomi

Utfallet av den förändring av ekonomistrukturen har tydliggjort hur vi kan göra effektiviseringar i verksamheten och på sista raden spara ekonomiska resurser att omfördela i de verksamheter där behovet är som störst. Arbetet med att förfina

ekonomistyrningen kommer att fortsätta under 2021.

Totalt ligger budget 2021 på den tilldelade budgetramen på 24 862 tkr, vilket är en oförändrad driftbudget men som i verkligheten motsvarar en sänkning av budgeten i och med ökade kostnader för varor och tjänster.

Det är viktigt att vi uppnår det antagna antalet utdebiterbara arbets- och maskintimmar, vilket förutsätter en fortsatt god orderstock från Njudung energi och våra egna exploaterings- och investeringsprojekt.

Snöröjningskostnader är beräknade för en vinter med ca 10 snöröjningar/år. Antal snöröjningar är givetvis mycket svårt att bedöma.

Fastighet

Fastighetsdrift

Sedan 2017 har åtta tillfälliga paviljonguppställningar kommit på plats. Tillkommande yta för dessa är 1900 m² och kostar ca 1200 tkr i årlig drift, någon budgetförstärkning har inte erhållits för detta. Ett flertal av paviljongerna behöver ersättas med permanenta lösningar när hyrestiden går ut, vilket gör att driftkostnaderna inte är tillfälliga. Paviljongen vid Njudungsgymnasiet har lämnats 2020, detta innebär en minskning av driftkostnaden med knappt 300 tkr/år. Total extra driftkostnad för inhyrda paviljonger är 900 tkr/år.

Nya ytor, både tillfälliga och permanenta, medför högre kostnader för städning, fastighetsskötsel, el, värme, ventilation, vatten och renhållning. Det innebär också en ökad belastning på driftpersonalen som får fler objekt och ytor att förvalta.

Under 2018-2022 sker ett nettotillskott av ca 7200 m² nya verksamhetslokaler (exklusive hyrpaviljonger) till kommunens fastighetsbestånd. Detta medför en ökad driftkostnad på ca 3000 tkr, någon budgetförstärkning har inte erhållits. Till följd av de energieffektiviseringar som gjorts och att nya lokaler är energieffektivare än gamla är bedömningen att hälften av kostnadsökningen kan hanteras inom ordinarie budget. För de förändringar som kommer vara i bruk 2022 är behovet således 1 500 tkr.

Under 2021 utökas antalet fastighetsskötare med en heltidstjänst. Detta för att möta det ökade behovet utifrån utökade ytor men även för att kunna

effektivisera verksamheten genom att göra fler reparationsjobb på till exempel storköksutrustning i egen regi.

Underhåll

Sedan tidigare har underhållsmedel flyttats från driftbudgeten till investeringsbudgeten. Kvar i driftbudgeten finns 4000 tkr för planerat underhåll, vilket är 1000 tkr lägre än den nivå som minst bedöms krävas för att hålla en acceptabel nivå.

Det pågående arbetet med underhållsplanering ger ett bra underlag för att kunna använda pengarna på bästa sätt men visar också på ett fortsatt stort behov av underhåll. Vid en låg budgetnivå kommer fastighetsunderhållet att halka efter. Detta gör att vi måste lägga mer pengar på akut avhjälpande underhåll, vilket ofta är kostsammare och mer kortsiktigt än det planerade underhållet.

Se även Investeringsbudget

Fastighetsmedia/teknikavdelningen

Inför 2021 budgeterar vi fastighetsmedia för 85 % årsmedeltemperatur av ett normalår, något som stöds av graddagsstatistiken för de senaste åren. Detta i kombination med planerade effektiviseringar av värmesystemen gör att vi kan frigöra budgetmedel för att klara ett ökat uppdrag med nya lokaler som tagits i drift. Vid höjda energipriser och/eller kallare väder kan kostnaderna komma att överstiga budget.

Vi står inför stora kostnader vad gäller upprustning av befintliga värme- och ventilationssystem. Åtgärderna är nödvändiga dels i underhålls- och energibesparingssyfte, men i flera fall är det även myndighetskrav. Att göra energibesparande åtgärder kostar mycket initialt men betalar sig över tid genom minskade energikostnader.

Inom teknikenheten har vi avvecklat en tjänst som ritningsadministratör och inrättat en

projektledartjänst som kommer att jobba främst med installationsprojekt. Detta innebär att vi får en bättre framdrift av projekten samt en bättre arbetsmiljö för inblandade tekniker och chefer som haft en väldigt hög arbetsbelastning.

Städ

I takt med att nya verksamhetslokaler tagits i bruk har vi sett över arbetsområdena för städpersonalen och gjort vissa omflyttningar. Detta har minskat restiden för de personer som städar flera objekt och därmed har fler städtimmar kunnat frigöras.

Tidigare bedömning var att vi under 2021 skulle behöva ytterligare två heltidstjänster för att möta behovet av de nya lokaler som tillkommer men nu ser vi att vi löser detta med mindre uppjusteringar av tjänstgöringsgraden för enstaka personer.

IT

Större delen av IT-budgeten består av fasta kostnader till HIT (bas-tjänster, konton, servrar etc.) samt licenser för dataprogram. Verksamheterna ställer hela tiden ökade krav på digital teknik, vilket kräver en utbyggnad av infrastrukturen i fastigheterna.

Administration

En växande kommun medför mer administration av alla investeringsprojekt men även i den dagliga driften. Under andra halvåret av 2020 har vi utökat administrationen med 75 % av en heltidstjänst. Detta gör att vi fortsatt kan hålla en acceptabel nivå på servicen och samtidigt arbeta mer med verksamhetsutveckling och ekonomistyrning, vilket på sikt kommer leda till besparingar och effektivare arbetsprocesser.

Bostadsanpassning

Budgeten för bostadsanpassning har legat på 3 500 tkr under de senaste två åren, en nivå som bedöms kunna bibehållas 2021

Investeringsbudget

Detaljbudget för investering

Åtgärder enligt bilagor får startas i den ordning förvaltningen finner lämplig utifrån aktuellt behov. Påbörjade åtgärder ska inrymmas i den av KF beslutade budgetramen.

Bilar, maskiner och inventarier (5 000 tkr)

Åtgärderna fördelas till gata/park 2500 tkr och fastighet 1500 tkr

Bilaga

- Budget bilar och maskiner för Gatu- Park avdelning 2021
- Detaljbudget bilar och maskiner för Fastighetsavdelningen, dat 2020-10-26

Investering i ny mätutrustning planeras till årsskiftet och omfattar då kompletta utrustningar (totalstation, GNSS och fältdator). Beloppet är ca 1000 tkr. Bedömningen är att utrymme ska kunna hämtas från årets budget.

Mindre investeringar fastighet, underhåll och energieffektivisering (16 000 tkr)

Bilaga

- Behov av underhållsåtgärder för tekniska kontorets fastigheter, dat 2020-11-10

Gator och parker (12 500 tkr)

Åtgärderna fördelas inom gator parker och torg (5000 tkr), underhållsbeläggning gata (5000 tkr), utredning av centrumåtgärder (1000 tkr), dagvattendammar (500 tkr) och Kultur och fritidsnämndens prioritering av investeringar i friluftsmiljöer (1000 tkr).

Bilaga

- Investeringar gata/park 2021, dat 2020-11-11

Övriga kommentarer till investeringsbudget

Grundskolor

Renovering av skolbyggnader pågår på Mogärdeskolan, Withalaskolan och Landsbro skola.

Projektering av Tomaslundsskolans om- och tillbyggnad har påbörjats.

Förskolor

Byggnation av ny förskola tillsammans med särskilt boende på Tomasgården är i slutskedet.

Byggnation av ny förskola på Himlabackarna pågår.

Tillbyggnad av Björköby förskola samt nytt kök har genomförts och renovering av befintliga delar pågår.

Ytterligare två förskolor finns redovisade i Förlok. Uppdatering av Förlok utifrån nya befolkningsprognoser har nyligen beslutats i Barn- och utbildningsnämnden.

Övriga fastigheter

Renovering och tillbyggnad av Hövdingen pågår.

Byggnation av fritidsgård i Sjukhusparken pågår.

Byggnation LSS-boende på Himlabackarna pågår.

Exploateringar

I exploateringsbudgeten är fördelad på Investeringar i fastigheter för externa hyresgäster (2000 tkr), Verksamhetsförändringar (1500 tkr) samt Omlastningsspår och industrispår (3650 tkr).

För Exploateringsområden är synsättet att verksamheten ska gå ihop sig genom försäljningsintäkter, varför nettot är noll i budgetbeslutet. I underlaget till budgetberedningen har nämnden redovisat ett ungefärligt behov av 10 000 tkr per år.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

**Kommunfullmäktiges mål -
30 000 invånare år 2030**

Nämndens mål - God planberedskap och byggklar mark för bostäder, industri, handel och kommunala anläggningar

**Kommunfullmäktiges mål –
Service i toppklass**

Nämndens mål - Service i toppklass

Riktning - Den hållbart växande kommunen

**Kommunfullmäktiges mål -
Hållbart i alla led**

Nämndens mål - Den hållbara resan är det självklara valet i Vetlanda

Nämndens mål - Fler mötesplatser och förbättringar av den yttre miljön

Nämndens mål - God tillgång till gröna områden med höga naturvärden nära bostaden

Nämndens mål - Minskat klimatavtryck i fastighetsbeståndet

Nämndens mål - God underhållsplanering

Nämndens mål - Effektiv lokalanvändning i Vetlanda kommuns verksamheter

Nämndens mål - Effektiva och klimatsmarta fordon och resor i Vetlanda kommuns verksamheter

Riktning - Den nytänkande kommunen

**Kommunfullmäktiges mål -
Nytänkande och livslångt lärande**

Nämndens mål - God kompetens och nytänkande

Barn- och utbildningsnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Barn- och utbildningsnämnd	695	740	740	740	740
Musikskola / kulturskola, barnkulturverksamhet	4 922	5 364	5 765	5 765	5 765
Förskoleverksamhet	123 332	127 812	128 135	128 135	128 135
Grundskola, fritidshem, förskoleklass	218 518	223 995	220 191	220 191	220 191
Mottagningsenhet flykting Navet	94	895	1 500	1 500	1 500
Särskola	18 013	17 918	17 698	17 698	17 698
Gymnasieskola	81 397	80 341	83 674	83 674	83 674
Vetlanda Lärcentrum	18 067	17 872	20 181	20 181	20 181
Skolskjuts	25 615	25 500	25 500	25 500	25 500
Resursteam	14 389	15 901	19 354	19 354	19 354
Central ledningsorganisation barn- och utbildningsförvaltningen	36 005	41 276	37 679	37 679	37 679
Administration barn- och utbildningsförvaltningen	32 289	31 998	33 263	33 243	33 243
Komback	3 017	3 090	3 087	3 087	3 087
Ram inklusive kapitalkostnader	576 353	592 702	596 767	596 747	596 747
- Kapitalkostnader	-4 303	-5 587	-5 657	-5 657	-5 657
Extern ram	572 050	587 115	591 110	591 090	591 090

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inventarier Mogårdeskolan	750	0	0	0	0
Inventarier Landsbro skola	900	2 000	0	0	0
Inventarier Withalaskolan	2 900	0	0	0	0
Inventarier, reinvesteringar	4 050	4 050	4 100	4 100	4 150
Inventarier, Tomaslundsskolan	0	0	0	3 000	0
Ny förskola Tomasgården sju avdelningar	1 168	0	0	0	0
Ny förskola i södra Vetlanda sex avdelningar	0	0	1 020	0	0
Kemisal gymnasiet	800	0	0	0	0
IKT - Ljud och bild	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Ombyggnation gymnasiet	0	0	0	0	5 000
Ny förskola sjukhusparken, sex avdelningar	0	0	0	1 168	0
Ny förskola Himlabackarna, sex avdelningar	1 020	0	0	0	0
Summa	13 588	8 050	7 120	10 268	11 150

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten inom Barn- och utbildningsnämnden styrs av nationella lagar, förordningar, läroplaner och andra reglerande dokument. Det grundläggande uppdraget är att skapa verksamheter där varje barns och elevs individuella behov, möjligheter och

förutsättningar kan mötas och bemötas på ett sådant sätt att barnet och eleven ges möjlighet att växa, utbildas och bildas så långt det bara är möjligt. Vi ska stimulera till lärande i en trygg miljö där varje elevs individuella behov står i fokus.

Inom Barn- och utbildningsnämnden pågår många processer i denna riktning.

Nämnden inrymmer verksamheter för våra medborgare i alla åldrar, från ettåringen till den vuxne, i form av förskola, grundskola, fritidshem, gymnasieskola, särskola, musikskola och vuxenutbildning i olika former.

Vi har i grunden en stabil organisation med struktur, rutiner och många stödfunktioner. Verksamheten präglas av stort engagemang och kompetens och inom verksamheter råder stor samsyn. Vi lär av varandra och har ett utvecklat systematiskt kvalitetsarbete.

Omvärldsanalys

Risker och utmaningar

Det händer fortsatt mycket såväl nationellt som inom vår egen kommun inom frågor som hör till verksamheterna inom Barn- och utbildningsnämnden. Statliga beslut och satsningar reglerar betydande delar av vår verksamhet och det kan ofta vara svårt att förutsäga hur framtiden blir. Statsbidrag kommer och försvinner och det är många gånger svårt att rusta vår organisation, så att den svarar upp mot de krav och motkrav som ställs för vissa av dessa statsbidrag.

Inför 2021 och framåt lyfter vi fram våra bidrag kopplat till våra nyanlända invånare, där vi initialt har stora intäkter kopplat till gruppen. Bidragen följer med våra barn och elever cirka två år efter de har blivit kommuninvånare, därefter förväntas kommunen att ta hela ekonomiska ansvaret. Våra extra insatser för sent anlända elever och vuxna sträcker sig bra mycket längre än två år. Framförallt vuxenutbildningen och SFI har stora tuffa ekonomiska förutsättningar 2021 och framåt.

Vi har fortfarande betydande utmaningar att rekrytera utbildad personal. Det gäller såväl förskollärare, lärare, chefer och personal inom elevhälsans uppdrag. Belastningen på befintlig och behörig personal ökar med en hög personalomsättning. Vår personalomsättning har dock minskat både bland lärare och chefer, men vi behöver fortsätta att vårda de medarbetare vi har i vår organisation, så att de trivs och mår bra och blir goda ambassadörer och kan locka till sig fler kollegor.

Det föreligger också ett betydande behov av att rusta upp flera av våra lokaler inom grundskolan f-6, där många skolor har behov av renoveringar. Dessutom har vi fortfarande betydande kostnader för extern inhyrning i förvaltningen inom förskola och grundskola, så planerade byggnationer är viktiga. Inom vårt gymnasium står vi inför ett behov av utökning och översynen av våra lokaler visade på att vi behöver komplettera med en nybyggnation. Vi har under 2020 sett en positiv utveckling av att elever från andra kommuner söker sig till oss. Att ha tillräckliga och funktionella lokaler är en viktig parameter för att vara attraktiv även de närmaste 5 åren.

Budgetramen för 2021 medför betydande förändringar trots att vi får en oförändrad ram. Vi tappar intäkter från migrationsverket vad gäller asylsökande elever. Även om vi totalt inte ser ett ökande antal barn och elever har vi utmaningar ändå. Prognosen ser ut som att vi minskar något inom barnomsorg, och ökar något inom grundskolans senare år. Omställningen till ett färre antal barn inom förskolan behöver göras strukturerat och med god framförhållning, annars riskerar barnen att fara illa. Det finns stor risk att förskolan kan få svårt att hålla budgeten 2021 utifrån de ovan nämnda skälen. Dessutom ökar andelen barn inom pedagogisk omsorg i privat regi vilket medför ökade kostnader.

Vi behöver också ta ett krafttag för vända de sämre resultaten i skolans senare år. Med en satsning i budgeten 2021 mot grundskolan för att kunna stärka och bibehålla personal, mindre personalomsättning och en förstärkt ledningsresurs på grundskolan bedömer vi att det finns goda förutsättningar för ett trendbrott.

Mål och strategi – Barn- och utbildningsnämnd

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Nämndens mål - Likvärdighet- rätt att lyckas

"Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och social och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet". (Skollagen 1 kap 8 §)

- **Barn och elever möts av likvärdig och tillgänglig lärmiljö.**
Våra förskolor och skolor ska vara likvärdiga och tillgängliga oberoende vart i kommunen man bor.
- **All personal, barn och elever har adekvat digital kompetens**
Vår personal ska ha en digital kompetens så att de kan ge barn och elever en god kunskap inom det digitala området.
- **Elevers icke påverkbara förhållanden som kön och socialbakgrund ska minska som faktorer för kunskapsresultat**
Förskolan och skolans arbete med det kompensatoriska uppdraget ska utvecklas så att socioekonomiska faktorer för barn och elevers resultat ska minska.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Nämndens mål - Barn och elevers rätt till lärande och utveckling

"Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de

olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverkar funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling." (Skollagen 3 kap 3 §)

- **Barn- och elevers undervisning leds av behörig personal.**
Undervisningen på skolor och förskolor ska ledas av personal som har behörighet.
- **Barn och elever känner trygghet och studiero**
Barn och elever ska vara trygga i våra skolor och förskolor samt ha studiero för att kunna få en bra studiemiljö.
- **Barn och elever stimuleras och utmanas i sitt lärande utifrån sina förutsättningar**
Alla barn och elever ska stimuleras att nå så långt som möjligt.

Nämndens mål - Attraktiv arbetsgivare

"Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål." (Skollagen 3 kap 3 §)

- **Personalen i barn- och utbildningsförvaltningen trivs och känner att de kan utvecklas och lära nytt**
Personalen inom förvaltningen ska kunna utvecklas och lära sig nya saker inom sitt yrke.
- **Barn- och utbildningsförvaltningen är en organisation med en miljö och kultur som uppmuntrar till nytänkande och präglas av tillit och professionalism.**
Kulturen på våra förskolor och skolor ska stimulera och uppmuntra till att personalen vågar att tänka nytt och prova nya arbetssätt.
- **Alla pedagoger deltar i kollegiala lärandesituationer och utvecklar undervisningen.**
För att stimulera till nya arbetssätt och samarbeten ska alla pedagoger delta i ett kollegialt lärande.

Vård- och omsorgsnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Administration Vård- och omsorg	21 598	42 906	32 241	27 241	26 241
Bemanning	9 040	9 601	9 686	9 686	9 686
Färdtjänst	198	200	200	200	200
Hemsjukvård	55 601	56 962	58 334	58 334	58 334
Hemtjänst	106 968	100 295	103 168	103 168	103 168
Korttidsvård	9 897	8 430	8 490	8 490	8 490
Insatser enligt LSS	143 824	132 604	138 043	138 043	138 043
Myndighetskontor	6 989	7 137	7 189	7 189	7 189
Nämnd	888	805	800	800	800
Insatser enligt SoL	25 689	21 672	17 770	17 770	17 770
Särskilt boende Äldreomsorg	125 067	128 485	134 850	134 850	134 850
Äldreomsorg övrigt	18 455	20 720	20 891	20 891	20 891
Övrig verksamhet Vård- och omsorg	3 663	3 805	3 646	3 646	3 646
Ram inklusive kapitalkostnader	527 877	533 623	535 308	530 308	529 308
- Kapitalkostnader	-2 170	-2 408	-2 412	-2 412	-2 412
Extern ram	525 707	531 215	532 896	527 896	526 896

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inventarier Vård- och omsorg	250	250	250	250	250
Nya Tomasgården	1500	0	0	0	0
Verksamhetssystem	525	0	0	0	0
LSS-boende	0	0	0	0	0
Särskilda boende, återinv och vhtanpassning	150	150	150	150	150
Sängar boende, byts enligt rutin	650	650	650	650	650
Madrasser boende, byts enligt rutin	110	0	295	235	0
Trygghetslarm boende	250	250	250	0	0
Elcyklar	30	30	30	30	30
Summa	3 465	1 330	1 625	1 315	1 080

Verksamhetsbeskrivning

Vård- och omsorgsnämndens ansvarsområde är till största delen reglerat av lagstiftning genom t.ex.

socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) med flera.

Nämnden beslutar om behovsbedömda insatser till brukare utifrån aktuell lagstiftning. Insatserna kan till exempel verkställas som särskilt boende för äldre (SoL), boendestöd till personer med psykisk funktionsnedsättning (SoL) och boende enligt LSS. Insatserna varierar efter den enskildes behov. Beviljade insatser måste vara verkställda och igång inom tre månader och kan nämnden inte verkställa inom den perioden så finns det risk att förvaltningsrätten utdömer ett vite. Nämnden har ett betydande ansvar för den del av hälso- och sjukvården där kommunen är huvudman. Det finns cirka 1 000 medarbetare i vård- och omsorgsförvaltningen.

Omvärldsanalys

Det ekonomiska läget för år 2020 visar på ett prognostiserat litet plus. Under året har nämnden fått ett extra tillskott på 15 miljoner för året 2020 och utan dessa extra medel hade nämnden redovisat ett underskott på 12-13 miljoner. Det pågår ständigt arbete med att få ekonomin i balans. Nämnden har fattat ett flertal beslut som ska ge en lägre kostnad och resultat på både kort och lång sikt, motsvarande cirka 34 miljoner. Dock har inte alla åtgärder varit synliga i resultatet p.g.a. andra kostnadsökningar, t.ex. inom hemtjänst.

Inför 2021 får nämnden ett tillskott på 14 miljoner, något som ger förutsättningar för året 2021. Våren 2021 kommer nya Tomasgården att öppna sin verksamhet och samtidigt upphör Vilans äldreboende att vara ett särskilt boende, enligt tidigare beslut av nämnden. Fastighetsägaren Witalabostäder har valt att Vilan ska bli ett nytt seniorboende. En tillfällig enhet (8 platser) på äldreboendet Bäckagården kommer också att avvecklas för att ekonomiskt möjliggöra öppnandet av det nya äldreboendet.

Arbetet med att hitta möjligheter till att driva en kvalitativt god verksamhet till en låg kostnad kommer att fortgå under de närmsta åren. Effektiviseringar kommer att göras inom bl.a. socialpsykiatrin som för Vetlandas del är kostsam i jämfört med liknande kommuner. Nämnden har beslutat att inte handla upp personlig assistans och samtidigt beslutades om att en översyn av hela funktionshinderomsorgen, LSS, ska göras för att se möjligheter till effektiviseringar med lägre kostnad som följd.

Under 2019 skedde en ökning av antalet beviljade hemtjänsttimmar, men under 2020 har ökningen

avtagit och genomsnittet är sedan maj månad ca 16 500 timmar i månaden. Fortfarande har Vetlanda ett högt antal beviljade hemtjänsttimmar per brukare samtidigt som det finns utrymme för effektivisering i verkställigheten av hemtjänst. Det leder till att det redovisas en hög kostnad för hemtjänst. Arbetet med att se möjligheter till att komma ner i kostnader pågår och fortsätter 2021. Hela processen från biståndsbedömning till verkställighet kommer att belysas och granskas.

Vidare arbetar nämnden med att kunna möta upp med vård och omsorg i hemmet när brukare/patienter är utskrivningsklara från sjukhuset. Omställningen till att vård av brukare/patienter ska ske på rätt vårdnivå, nära vård, pågår och för med sig att socialtjänstens äldreomsorg, kommunal och regional primärvård kommer att få ett betydligt större ansvar. Det proaktiva arbetet i samverkan med vårdcentraler kommer att vara viktigt för att nå framgång. Mer av hälso- och sjukvård kommer att flyttas från sjukhus till primärvården och att då vara förberedd på att vården ska kunna erbjudas på hemmaplan är viktigt. För kommunen som huvudman för en del av primärvården, den kommunala hälso- och sjukvården, kommer det innebära att det måste finnas medarbetare som har rätt kompetens för uppdraget. För äldreomsorgens del är det framförallt undersköterskor och legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal som är viktigt.

2022 kommer ett nytt gruppboende enligt LSS vara klart på Himlabackarna 3. Gruppboendet kommer att ha sex lägenheter. Den kostnadsökning som minskade intäkter från Försäkringskassan fört med sig är svår att komma tillrätta med och nämnden har genom omfördelning höjt upp budgeten för personlig assistans, LSS. Inom området funktionshinder har nämnden beslutat om att ta fram en långsiktig utvecklingsplan för området, något som inte gjorts sen kommunen tog över ansvaret i mitten på 90-talet. Planen kommer att presenteras halvårsskiftet 2021. Klart är dock att flertalet av de gruppboende som finns inom området inte lever upp till de krav som ställs på ett LSS-boende. Likt andra områden är kompetensförsörjningen ett område som är problematiskt och kommer att också att vara det framöver.

I den plan som är på väg att tas fram kommer också behovet av rätt kompetens att belysas.

Det ses att det är fler yngre som får en diagnos som ger tillhörighet till någon personkrets inom ramen för LSS, vilket ger rätt att söka insatser enligt LSS-lagstiftningen. Det är ofta insatser som den enskilde har rätt till. Det gör att området funktionshinder, LSS, förväntas öka i omfattning.

Ett nytt lagförslag inom LSS har varit ute på remiss och Vetlanda har getts möjlighet att yttra sig. Förslaget innebär bland annat att vissa delar av området blir statens ansvar men det finns också förslag på nya insatser som blir ett ansvar för kommunen. Bedömningen av lagförslaget är att det inte kommer att ge lägre kostnader utan snarare högre kostnader.

Personer med psykisk ohälsa ökar i antal. Det är både yngre och äldre personer som är aktuella för och ansöker om insatser enligt SoL, t.ex. boendestöd. Också inom detta område ses att ansvaret för stöd och omsorg tidigare blir ett ansvar för kommunen.

Den befolkningsutveckling Vetlanda står inför är att antalet äldre, äldre ökar. De äldre är friskare vilket betyder att stöd och hjälp från kommunen kommer senare i livet. När antalet äldre ökar är det av betydande vikt att kommunen kan erbjuda andra boendalternativ än enbart särskilt boende. Trygghetsboende och seniorboende är anpassade boendeformer som är mycket tilltalande både för den äldre och för kommunen. Det har visat sig att den enskilde oftast väljer att bo kvar på den formen av boende och har kanske hemtjänst i form av omvårdnad och service. En ny äldreomsorgsplan är antagen och arbetet med att verkställa den är påbörjat. Den pekar bland annat på framtida behov av olika former av boende för äldre och vikten av det proaktiva arbetet. Ett steg i detta är öppnandet av en ny "dagverksamhet" med mer inriktning på rehabilitering.

Under 2021 kommer ett nytt verksamhetssystem införas efter ett omfattande förberedande arbete. Införandet av ett nytt verksamhetssystem påverkar alla medarbetare i organisationen. Det beräknas att det initialt blir en kostnadsökning för nämnden och detta p.g.a. att det under en period kommer finnas

dubbla system samt att det krävs utbildningsinsatser för personalen. Införandet av nytt verksamhetssystem görs i samverkan med Höglandets kommuner och det är också en samverkan mellan länets 13 kommuner.

Verksamheternas utveckling med hjälp av teknik är beroende av att det finns trådlösa nätverk på de "hus" (äldreboende, LSS-boende etc.) som finns inom nämndens ansvarsområde, ett arbete som påbörjats och kommer att fortsätta under 2021 och 2022. När trådlösa nätverk är en verklighet ges stor möjlighet att utveckla användandet av välfärdsteknik för olika målgrupper. En del av investeringskostnader för trådlösa nätverk kan finansieras via statliga medel för utvecklandet av välfärdsteknik. Införandet av trådlösa nätverk för med sig ökade driftskostnader vilket nämnden tidigare har äskat medel för.

Arbetet med "Heltid som norm" pågår inom förvaltningen och också här ses en stor risk för att det innebär en kostnadsökning de närmsta åren. För att hitta en hållbar lösning undersöks olika alternativ. Nämnden har tidigare påtalat att det kommer att föra med sig ökade personalkostnader att införa heltid som norm.

Kompetensförsörjning av nämndens olika områden kommer att vara en utmaning då det är få som utbildar sig inom området, till exempel utbildning till undersköterska. Positivt är att effekten av Corona har gjort att tillströmningen till vårddyrken ökat, samtidigt har arbetet med Corona pekat på vikten av rätt kompetens för att klara uppdraget. Tillsammans med bemanningsenhet pågår arbete med att hitta rätt kompetens. Åldersstrukturen med många pensionsavgångar framöver påverkar framtiden och ställer krav på arbete med framtida personalförsörjning. En möjlighet ses i de statliga medel som tillskjuts 2021 och 2022, det så kallade äldreomsorgslyftet.

I budgetbeslut för 2022 och 2023 finns en justering för vård- och omsorgsnämnden med motsvarande -5 mnkr respektive -1 mnkr. Denna minskning har i nuläget lagts på övergripande nivå.

Verksamhetsmått/Nyckeltal

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Kostnad per hemtjänsttagare, 65+ (kr)	341 993	315 000	300 000	300 000	300 000
Jmf alla kommuner	282 652				
Kostnad per brukare särskilt boende, 65+ (kr)	775 971	780 000	780 000	780 000	780 000
Jmf alla kommuner	958 361				
Kostnad LSS-boende, per brukare (kr)	1 029 408	1 000 000	950 000	950 000	950 000
Jmf alla kommuner	1 066 938				
Kostnad daglig vht LSS, per brukare (kr)	202 327	205 000	200 000	200 000	200 000
Jmf alla kommuner	215 407				

2019 utgörs av utfall, 2020-2023 utgör uttryck för bedömning/ambition.

Mål och strategi – Vård- och omsorgsnämnd

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Nämndens ska verka för att det finns boendeformer utifrån målgruppernas behov.

För att kunna tillgodose den enskildes specifika behov av boende behövs långsiktiga strategier inom de olika verksamhetsområdena. Rätt boendeform ska kunna matchas till rätt individ vid rätt tillfälle.

För att säkerställa att det finns tillräckligt antal bostäder samt att det finns lämpliga boendeformer för de olika målgrupperna krävs god framförhållning, planering och samverkan med både interna och externa aktörer.

Kommunfullmäktiges mål – Service i toppklass

Nämndens mål - Brukarens upplevelse av delaktighet och möjlighet att påverka insatsernas utförande ska öka

Att varje medarbetare har Esthers bästa i fokus är grundläggande för att skapa en god vård och omsorg. Det är därför vi är på arbetet. Att lyssna in och ta vara på Esthers egna åsikter och önskemål om hur stödet och hjälpen ska utföras är centralt och grundläggande. Tillsammans stärker vi förhållnings-sättet "Vad är bäst för Esther?" och arbetar

kontinuerligt med ständiga förbättringar för att uppnå en personcentrerad vård och omsorg.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Hållbart i alla led

Nämndens mål - Genom medvetna beslut och systematisk uppföljning skapa förutsättningar/strategier för en hållbar ekonomi

För att ekonomin ska bli hållbar på lång sikt krävs rätt förutsättningar och strategier. Beslut behöver baseras på bästa tillgängliga kunskap och väl framtagna underlag. Resurser behöver utnyttjas på det mest optimala sättet för bästa möjliga kvalitet.

Nämndens mål - Medarbetaren ska trivas, känna delaktighet och vara en god ambassadör för verksamheten

Att som medarbetare trivas på sitt arbete och uppleva delaktighet tror vi påverkar hur man pratar om sin arbetsplats och sin arbetsgivare för vänner och bekanta. Att trivas och må bra på jobbet främjar hälsan och motverkar sjukskrivningar.

Vård- och omsorgsnämnden vill skapa en arbetsmiljö som är hållbar över tid och som lockar fler att vilja arbeta inom vård och omsorg.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Nämnden ska stärka förutsättningarna för nya arbetssätt och digital mognad

För att klara kommande utmaningar med bibehållen kvalitet så kommer vi behöva vara innovativa och hitta nya sätt att arbeta. Digital utveckling och ny teknik ses lätt som framtidens lösningar men det är viktigt att inte glömma att rusta organisation och medarbetare med kompetens och kunskap om de nya digitala arbetssätten.

Nämnden skapar goda förutsättningar till en kultur som präglas av lärande och mod att testa nytt

Vård- och omsorgsförvaltningen strävar efter att vara en lärande organisation som hela tiden lär av varandra, av Esther och av det dagliga arbetet. Att våra medarbetare har rätt kunskap och kompetens är nödvändigt för att kunna möta Esther på bästa sätt. Kunskap behöver dock fyllas på och förnyas i takt med att världen runt omkring oss förändras. Våra medarbetare behöver fortbildning och kompetensutveckling för att kunna följa med i den utveckling som sker inom sitt arbetsområde. Rätt kunskap bidrar till att utveckla nya arbetssätt och metoder. Vård- och omsorgsförvaltningen vill skapa en kultur där medarbetare uppmuntras att lära, arbeta med ständiga förbättringar och mod att testa nya arbetssätt.

Socialnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Socialnämnd	542	459	429	429	429
Ledning, administration, IT	10 102	20 943	14 886	14 886	14 886
Placeringar, barn och unga	27 001	26 252	20 064	20 064	20 064
Placeringar, vuxna	7 087	6 200	5 790	5 790	5 790
Försörjningsstöd	16 954	12 400	15 785	15 785	15 785
Myndighetsutövning	22 117	22 410	27 773	27 773	27 773
Öppenvård, AME, och övriga verksamheter	20 588	22 276	17 472	17 472	17 472
Ramjusteringar	0	0	0	-1 000	-2 000
Ram inklusive kapitalkostnader	104 392	110 940	102 199	101 199	100 199
- Kapitalkostnader	-280	-418	-604	-604	-604
Extern ram	104 112	110 522	101 595	100 595	99 595

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/projekt	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Pulsen Combine verksamhetssystem	478	0	0	0	0
Inventarier IFO	100	100	100	100	100
Utveckling försörjningsstöd	800	400	0	0	0
Summa	1 378	500	100	100	100

Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden i Vetlanda har ett omfattande uppdrag och ett ansvar som främst regleras i socialtjänstlagen. Uppdraget innefattar strukturinriktat arbete där nämnden tillsammans med andra aktörer ska verka för en samhällsutveckling som minskar social utslagning, allmänt inriktat arbete som informationsinsatser och arbete med grupper, men främst individuella insatser som regleras i lag. Förvaltningen är organiserad i sex enheter med var sin enhetschef. Fyra av enheterna ansvarar för olika centrala myndighetsfunktioner i förvaltningens huvudprocesser, bedömning av ansökningar/anmälningar, utredning och beslut om olika insatser och uppföljning av beslutade insatser.

De två resterande enheterna organiserar tidiga insatser, stöd och behandling, samt coaching av

människor som befinner sig långt från arbetsmarknaden.

Konkreta verksamhetsområden är försörjningsstöd, stöd till barn och unga, drog- och beroendefrågor, våld i nära relationer m m.

Nämnden har även uppdraget att organisera mottagningen av ensamkommande unga och integrationsfrågor. Då många av nämndens insatser innebär beslut om ingripanden i människors liv, omfattas verksamheten av regelverk med kvalitetskrav som ska garantera skydd, säkerhet och stärka rättssäkerheten.

Omvärldsanalys

Omvärlden befinner sig i snabba förändringar som påverkar nämndens uppdrag.

Socialnämnden ser sju utmaningar som på ett påtagligt sätt påverkar och kommer att påverka socialnämndens uppdrag och ansvar:

- Minskade ekonomiska resurser – allt färre ska försörja fler
- Högkonjunktur mattas av – utgifterna ökar mer än inkomsterna
- Integration av nyanlända
- Behov av snabb omställning med digitalisering och ny teknik
- Ökande volymer, höjda krav och nya målgrupper
- Ökad konkurrens om kompetens och medarbetare
- Förändrade värderingar i samhället

Med nuvarande lagstiftning och krav har socialtjänsten mycket små möjligheter att klara sitt uppdrag utan att öka de ekonomiska ramarna. Detta är något som gäller generellt i landet och som har uppmärksammats bl a i SKR:s ekonomirapporter. Många socialtjänster har liksom i Vetlanda därför haft svårt att klara sitt uppdrag inom givna ekonomiska ramar med upprepade underskott som följd

I försök att minska dessa effekter har nämnden utarbetat en långsiktig strategi som pekar ut en riktning för socialtjänstens utveckling. Denna strategi fokuserar på hur arbetssättet kan utvecklas med effektivare processer, snabbare flöden och ett mer differentierat förhållningssätt. Strategin slår också fast att teknik och digitalisering ska lösa arbetsuppgifter som idag sker manuellt. Ett utökat samarbete med andra myndigheter och organisationer förväntas också kunna leda till en annan utveckling på sikt.

Organisationen har också effektiviserats och administrativa kostnader har minskats.

En ny socialtjänstlag är nu ute på remiss och kommer så småningom att införas. Även om denna inte är fastställd finns det vissa förändringar som man önskar betona. Man önskar en lagstiftning som är mer tillgänglig och där tidiga insatser utökas. Man önskar få ett regelverk där socialtjänsten i högre grad än tidigare kan göras tillgänglig utanför den formella myndighetsutövningen.

Nämndens strategi ligger i linje med inriktningen i denna nya lagstiftning som förslaget är utformat. Ekonomin bedöms även de närmaste åren vara en av nämndens största utmaningar.

Verksamhetsmått/Nyckeltal

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Antal hushåll med försörjningsstöd	441	0	0	0	0
Antal inledda utredningar 0-20 år	463	370	0	0	0
Antal inledda utredningar 20	373	472	0	0	0
Vårddygn HVB 0-20 år	3 639	3 706	0	0	0
HVB vårddygn vuxna inkl. VINR	7 692	7 180	0	0	0

2019 är utfall och 2020 utgör en bedömning.

Mycket talar för en ökning eller fortsatt hög nivå i försörjningsstödet under 2021 med konjunkturerffekter till följd av pandemin inte längre kan hållas nere av statliga krispaket. Nämndens genomgripande utvecklingsprojekt inom området kan förhoppningsvis minska den risken något. Anledningen till att ingen siffra finns i prognosen är att det nya verksamhetssystemet ännu inte klarar av att rapportera unika hushåll på samma sätt som vi gjort i det tidigare verksamhetssystemet.

Från 2021 och framåt har inga prognoser redovisats. Anledningen till detta är att förvaltningen är inne i ett arbete med att förändra sina verksamhetsmått. Fr o m 2021 kommer andra indikatorer utgöra förvaltningens verksamhetsmått.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Nämndens mål - Den enskilde ska vara delaktig i utredningar och insatser

Den enskilde ska i mötet med socialförvaltningens personal få rätt och tydlig information. Den enskilde ska göras delaktig genom att få framföra sina behov, önskaner och förslag på åtgärd.

Socialförvaltningens insatser ska stödja den enskilde att nå sina mål. Målen ska vara konkreta och förankrade hos den enskildes.

Nämndens mål - Människor med försörjningsstöd ska komma i rätt försörjning

Försörjningsstöd är tänkt att vara ett tillfälligt stöd när den enskilde inte kan tillgodose sina behov på egen hand eller på annat sätt. Socialförvaltningen har uppmärksammat att det finns en grupp personer som idag har försörjningsstöd men som borde kunna få sin försörjning på annat sätt. Dels genom egen inkomst med rätt matchad arbetsmarknadsåtgärd och dels genom annan inkomst inom välfärds-systemet. Att hjälpa människor till annan försörjning än försörjningsstöd är att hjälpa människor leva ett självständigt liv.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål – Hållbart i alla led

Nämndens mål - Två dialogmöten med föreningsliv, organisationer och företag i ska genomföras under 2020

Socialförvaltningen ska under 2020 ta initiativ och genomföra två dialogmöten med föreningar, organisationer, företag och engagerade invånare utifrån sociala problem och utmaningar för Vetlanda. Syftet ska vara att på bred front arbeta för social hållbarhet.

Nämndens mål - Arbetsmiljön ska bidra till god hälsa hos medarbetarna

Socialförvaltningens uppdrag och ansvar medför arbetsuppgifter med hög psykisk stress och press. För att uppnå social hållbarhet måste medarbetare få tid och möjlighet till återhämtning och både på arbetsplatsen och efter jobbet.

Medarbetarna är socialförvaltningens viktigaste resurs för att utföra socialtjänst med god kvalitet. En grundförutsättning för att medarbetare ska må bra, utvecklas och vilja stanna kvar är att organisationen har tydliga och accepterade processer och rutiner och bra ledarskap som bygger på tillit till sina medarbetare. Medarbetarna behöver även erbjudas relevant kompetensutveckling för att utvecklas i sitt arbete och som personer.

Nämndens mål - Ekonomisk medvetenhet ska präglade verksamheterna

Socialnämnden och socialförvaltningen ska arbeta långsiktigt och strategiskt för att få en realistisk budgetram. Parallellt med det arbetet ska verksamheterna, i så väl det vardagliga arbete som i det strategiskt långsiktiga arbetet, ha en ekonomisk medvetenhet. Ekonomisk planering och uppföljning ska vara självklart.

Förvaltningen ska fortsätta arbeta systematiskt och metodiskt med att förbygga köpt dygnsvård.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål – Nytänkande och livslångt lärande

Nämndens mål - Digital kommunikation ska vara möjlig i kontakten med socialförvaltningen

Socialförvaltningen behöver öka takten i sin digitaliseringsresa. Ett första steg är att införa sätt där människor kan kommunicera digitalt med socialförvaltningens medarbetare. Det kan handla om att ansöka, boka tid eller avboka tid digitalt. På sikt bör handläggningen av försörjningsstöd automatiseras.

Miljö- och byggnämnd

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut 2019	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Miljö- och byggnämnd	342	295	270	270	270
Plan- och bygg	-170	-574	-587	-587	-587
Miljö- och hälsoskydd	1 372	1 389	1 800	1 800	1 800
Livsmedel	178	154	242	242	242
Gemensam administration	2 763	3 140	2 737	2 737	2 737
Ram inklusive kapitalkostnader	4 485	4 404	4 462	4 462	4 462
- Kapitalkostnader	-22	-18	-22	-22	-22
Extern ram	4 463	4 386	4 440	4 440	4 440

Investeringsplan (tkr)

Verksamhet/Projekt	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Inventarier	50	50	50	50	50
Summa	50	50	50	50	50

Verksamhetsbeskrivning

Miljö- och byggnämnden är den kommunala myndighet som hanterar bygglov och anmälan med stöd av plan- och bygglagen. Nämnden är även den kommunala myndigheten för miljö- och hälsoskyddsfrågor med stöd av bl.a. miljöbalken och livsmedelslagen.

- öka servicen genom digitalisering för ökad transparens och effektivitet samt ett stort utbud av e- tjänster
- medverka i arbetet med kommunens nya översiktsplan speciellt utformningen av nya LIS-områden
- ha en arbetsplats där medarbetarna har stort inflytande och möjlighet till utveckling

Omvärldsanalys

Megatrender

De huvudsakliga trenderna i vår omvärld har delats upp i megatrenderna; Globalisering, Hållbarhet, Digitalisering och teknisk utveckling, Urbanisering samt Värderingsförändring. För miljö- och byggförvaltningen innebär det att

- öka möjligheten till distansarbete för att attrahera personal
- verka för en attraktiv och hållbar bebyggelsestruktur med klimatsmart infrastruktur
- utöva tillsyn för att minska mängden skadliga ämnen i miljön

Byggkonjunktur

Byggkonjunkturer har gått ner i hela landet bland annat på grund av det höjda amorteringskravet. Det är dock svårt att veta om den stagnerar helt eller om de nya detaljplanelagda områdena kommer att bebyggas i god takt. I den fördjupade översiktsplanen som nu antagits, finns flera områden utpekade för bostadsbebyggelse.

Samverkan

Höglandskommunerna har tillsammans med HIT handlat upp ett gemensamt verksamhetssystem. Nu har Vetlanda, Sävsjö, Eksjö och Aneby gått samman och sist in blir Nässjö.

Förvaltningarna håller också på att upprätta ett samarbetsavtal inom områdena miljö, livsmedel, bygg, plan, trafik, GIS och alkoholserving. Samarbetet bör kunna komma igång vid halvårsskiftet nästa år.

Tillitsbaserad tillsyn

Det som är aktuellt just nu är något som kallas tillitsbaserad tillsyn. Det har sitt ursprung i Tillitsdelegationens arbete med ledning och styrning. Där säger man att "med tillit följer bättre resultat". Konkret innebär det för förvaltningen att vi ska bli bättre på att informera och få förståelse för det arbete som vi gör. Vi kommer därför att fortsätta arbeta med klarspråk dvs. myndighetstexter skrivna på ett vardat, enkelt och begripligt språk. Andra

prioriterade områden är att hålla informationsmöten och använda tekniken motiverande samtal, en specifik samtalsmetod och ett förhållningssätt med syfte att uppnå ökad motivation till beteendeförändring.

Digitalisering

Vi arbetar med att minska framtida pappersanvändning och att rensa befintligt pappersarkiv. Vårt verksamhetssystem kan nu antligen användas utanför Höglandsnätet vilket sparar många utskrifter inför ett företagsbesök. Våra e-tjänster kommer framöver att landa direkt in i verksamhetssystemet, tjänsten testas nu av annan kommun.

Verksamhetsmått / Nyckeltal

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Antal diarietförda ärenden	2 321	2 450	2 450	2 450	2 450
Antal beslut (inklusive delegation)	2 068	2 000	2 000	2 000	2 000
Antal nybyggda en- och tvåbostadshus (inkl fritidshus)	36	43	40	40	40
Antal nybyggda flerbostadshus	2	2	2	2	2
Antal ny- och större tillbyggda företagslokaler	11	10	10	10	10
Antal besökta verksamheter:					
- miljöfarliga verksamheter	323	350	350	350	350
- nya enskilda avlopp	239	175	175	175	175
- tillsyn enskilda avlopp	23	22	60	50	50
- lantbruk	108	124	80	100	100
- arbetsplatsbesök o slutsamråd bygg	156	160	160	160	160
- livsmedelsföretag	219	190	220	220	220
- detaljhandel med tobak/folköl/läkemedel	40	20	30	30	30
Årsarbetskrafter	16,8	16,6	16,1	16,5	16,5
Nettokostnad per innevånare	164	160	160	160	160

2019 utgör utfall, 2020-2023 utgör uttryck för bedömning / ambition.

Mål och strategi

Riktning - Den attraktiva kommunen

Kommunfullmäktiges mål - 30 000 invånare år 2030

Nämndens mål - Attraktivt boende

Vi ska bidra till att kommunen kan erbjuda attraktivt boende i form av bra förskole- och skolmiljöer, säkert och tillförlitligt livsmedelsutbud samt ren miljö.

- **Bra förskole- och skolmiljöer**

Bra inomhus- och utomhusmiljö i skola och förskola är viktigt, både för kommunens barn och föräldrar men även som attraktivitetsfaktor.

- **Säkra och tillförlitliga livsmedel**

Invånarna ska vara säkra på att man får mat som man kan lita på. Den ska vara säker att äta och det ska vara den mat som märkning eller meny säger att det är.

- **Ren utomhusmiljö**

Vi ska värna om vår miljö genom att inte förorena vattnet, luften eller marken. Genom information och tillsyn hjälper vi till med det.

Nämndens mål - Attraktiv arbetsplats

Kommunfullmäktiges mål - Service i toppklass

Nämndens mål - Gott företagsklimat

Vi ska skapa ett gott företagsklimat genom att ha ett gott bemötande, god tillgänglighet, kompetens och effektivitet.

- **Gott bemötande, god tillgänglighet och snabba korrekta besked**
Vi har ett tydligt uppdrag. Vi kan påverka hur vi utför det genom att ständigt arbeta med bemötande och tillgänglighet. Korta handläggningstider och korrekta besked ska vara en förutsättning.

Riktning - Den hållbart växande kommunen

Kommunfullmäktiges mål – Hållbart i alla led

Nämndens mål - Resurshushållning

Vi ska ha en ekonomi i balans och arbeta hållbart i alla led.

- **Ekonomi i balans**
Vi arbetar hårt för att ha en ekonomi i balans trots minskade budgetanslag.
- **Minskad pappersanvändning**
Vi ska arbeta så digitalt vi kan så pappersanvändningen minskar.

Riktning - Den nytänkande kommunen

Kommunfullmäktiges mål - Nytänkande och livslångt lärande

Nämndens mål - Ständiga förbättringar

Vi ska skriva och prata i klarspråk. Vi ska leverera fler e- tjänster. Vårt goda samarbete på Högländet ska bli ännu bättre och smidigare.

- **Klarspråk**
Vi vill att alla ska förstå vad vi skriver och säger. Att arbeta med klarspråk är ett sätt.
- **E- tjänster**
Vi vill kunna erbjuda fler digitala tjänster till medborgarna.
- **Ökat Högländssamarbete**
Vi är små förvaltningar som vinner på ökat samarbete

Finansförvaltning

Driftplan inklusive kapitalkostnader (tkr)

Verksamhet	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
	2019	2020	2021	2022	2023
Kapitalkostnader fastigheter mm	62 879	62 879	68 058	68 058	68 058
Pensioner	115 084	108 700	108 700	117 800	114 000
Internfinansiering pensioner/ personalförsäkringar	-75 881	-79 100	-80 000	-81 600	-83 600
Interna intäktsräntor	-15 563	-18 378	-17 154	-17 154	-17 154
Skatter	-1 264 299	-1 290 800	-1 260 200	-1 309 400	-1 361 200
Generella statsbidrag	-393 739	-440 100	-505 200	-491 200	-476 000
Finansiella intäkter	-8 949	-6 500	-6 500	-6 600	-6 700
Finansiella kostnader	2 780	3 800	3 700	4 900	6 300
Avskrivningar	0	2 702	-3 218	-218	1 782
Reavinster	-5 778	0	0	0	0
Ökning semesterlöneskuld	1 816	8 000	4 000	1 794	2 604
Ram inklusive kapitalkostnader	-1 581 650	-1 648 797	-1 687 814	-1 713 620	-1 751 910
- Kapitalkostnader	-49 361	-47 203	-47 686	-50 686	-52 686
Extern ram	-1 631 011	-1 696 000	-1 735 500	-1 764 306	-1 804 596

Skattesats

Den kommunala skattesatsen höjdes inför 2019 till 22,01 % vilket innebar en höjd utdebiteringen med 50 öre. I jämförelse med övriga länskommuners skattesats finns Vetlanda i mitten av tabellen. Med utsikter om en vikande konjunktur och med den osäkerhet som pandemin har fört med sig har inte diskussionen skattesatsen varit speciellt omfattande i årets budgetprocess.

God ekonomisk hushållning

I kommunallagen finns krav på att kommuner ska bedriva sin verksamhet med God ekonomisk hushållning. Detta innebär bland annat att

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning
- Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska anges i budget och årsredovisning.
- Åtgärdsplaner ska upprättas vid negativa resultat och beslutas av fullmäktige.

- Delårsrapport ska behandlas i fullmäktige.
- Revisionen ska granska de finansiella målen.
- Balanskravet kan inte laglighetsprövas.

Som synnerliga skäl betraktas inte negativ befolkningsutveckling, förändring av skatteintäkter, statsbidrags- och utjämningsystemet eller annat som det bör finnas en beredskap för.

Från bokslutet 2012 kom möjligheten för kommunen att reservera överskott mellan åren med hjälp av så kallad Resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv specificeras inom det egna kapitalet och i en balanskravsutredning. Medel från RUR kan sedan under vissa förutsättningar disponeras för att täcka eventuella underskott som uppstår, exempelvis till följd av lågkonjunktur. Ytterligare en förutsättning för att få disponera avsatta medel i RUR är att lågkonjunktur råder vilket har medfört att det inte varit aktuellt under de senaste åren på grund av det starka konjunkturläget. Definitionen av lågkonjunktur är i detta fall att skatteunderlaget ett enskilt år understiger snittet för de senaste tio åren. När tillväxten av skatteunderlaget är högre än det

tioåriga snittet förväntas kommunen klara av att bedriva sin verksamhet inom befintlig driftbudget.

Det negativa resultat som uppstod i bokslutet för 2018 har reglerats/återställts dels genom resultatet i bokslutet 2019, dels kommer en återstående mindre del regleras genom ett förväntat mycket starkt resultat i bokslutet för 2020. Efter detta finns inget negativt balanskravsresultat att återställa.

Det starka resultatet 2020 beror till stor del på att staten under året har skjutit till mycket stora summor i extra statliga stöd. I nuläget ser det inte ut som om kommunerna kommer erhålla stöd i samma omfattning under de kommande åren, även om betydande tillskott har beslutats.

En stor del av svensk ekonomi i stort och därmed även kommunernas ekonomi är beroende på hur utvecklingen av pandemin kommer att bli. Lyckas man i hanteringen av denna kan en återhämtning förväntas, i annat fall väntar större utmaningar.

Kommunalskatt

Den skattehöjning som genomfördes inför 2019 beräknas ha gett ökade skatteintäkter med cirka 27,5 mnkr.

Det slutliga utfallet avseende 2019 års taxerade inkomster (som genomförts under 2020) visar på en mycket låg ökning av skatteunderlaget för Vetlanda kommun än för såväl de flesta av länets kommuner (enbart en kommun hade mindre ökning) som för riket. Skatteunderlaget ökade för Vetlanda kommun med 0,70 %, länet totalt ökade med 2,17 % och rikets skatteunderlag ökade med 2,82 %. Jämfört med de senaste åren är detta markant lägre siffror. En låg ökning för kommunen innebär att beroendet av utjämnningssystemen ökar. Vi kommer från en period med kraftigt ökande skatteunderlag och kan nu ännu tydligare än tidigare se att ökningarna avstannar.

Folkmängden den 1/11 2020 var 27 502 personer vilket innebär att kommunen matchar de förutsättningar gällande befolkningsnivå som budgeten grundas på. I dessa räknades med ett invånarantal på 27 500 personer för de närmaste tre åren vilket är en defensivare bedömning än vid tidigare budgetarbeten. Befolkningen den 1/11 ligger till grund för skatteutbetalningarna under det kommande året vilket innebär att intäkterna ur

denna aspekt kan komma att bli lika de budgeterade.

Den andra faktorn som påverkar skatteintäkterna är utvecklingen av skatteunderlaget och det visade som ovan nämnts på en mycket låg tillväxt under 2019. På grund av Corona har prognoserna under 2020 och för de kommande åren varit oerhört fluktuerande men har ändå den gemensamma bilden av att ett stort tapp under 2020 följs av en relativt stark uppgång under 2021. Fortsatt gäller stor osäkerhet runt dessa bedömningar.

Budgetberedningens mål har även under 2020 varit ett resultat runt 2 % av skatter och bidrag vilket motsvarar cirka 34 mnkr. Till detta har sedan lagts 4 mnkr som beror på överföring mellan drift- och investeringsbudget för den tekniska nämnden. Orsaken är att kostnader som tidigare tagits inom driftsbudgeten numera skall bokföras som investering utifrån nytt regelverk som beror på komponentavskrivningar. Budgeterat driftresultat är därmed 38,6 mnkr för 2021 och resultatnivån över 2 %-målet skall därmed kunna finansiera den utökade investeringsbudgeten. Det budgeterade resultatet för 2021 innebär att det finns viss marginal för oförutsedda händelser, som exempelvis ytterligare försämringar i skatteunderlag eller att förvaltningarna inte klarar av att hålla de ramar som beslutats.

Mot bakgrund av de stora investeringar som är pågående och de som är budgeterade för de kommande åren är resultatnivån i budget inte hög. Ett positivt resultat bidrar till att hålla kommunens framtida låneskuld så låg som möjligt. I budgetarbetet under 2020 har ambitionen varit att skapa goda förutsättningar för den kommande budgetperioden och inte bara 2021. Medel finns central budgeterade för att kunna genomföra ett omställningsarbete under 2021 för att kunna möta framtida utmaningar i form av försämrade skatteintäkter. Dessutom finns nu ytterligare medel till förfogande under Kommunstyrelsen utifrån budgetjusteringar som genomförts sent under året vilka kan användas för att möta behov i verksamheten.

På grund av det kraftiga tappet i skatteintäkter under 2020, bland annat på grund av Corona, blev differensen mellan utfallet och budget mycket stort. Detta (över)kompenserades dock för i utjämnings-systemet. Skatteintäkterna för de kommande åren är budgeterade utifrån prognoser under hösten 2020.

Utjämningsystemet

Utfallet inom utjämningsystemen baseras i hög grad på hur invånarantalet förändras. Trots att kommunen under det senaste året haft en relativt sett mycket hög befolkningstillväxt så är fortfarande inte i nivå med rikets vilket innebär att kommunen inte får full tilldelning av rikets tillväxt.

Som nämnts tidigare så har Vetlanda en lägre utveckling av den egna skattekraften jämfört med genomsnittet i riket. Konsekvensen är att kommunen får ett ökat beroende av inkomst-utjämnings. Utjämningsystemet (inklusive fastighetsavgift och Valfärds miljarderna) står för cirka 29 % av kommunens skatte- och bidrags-intäkter i budgeten vilket är en ökning med hela 4 % jämfört med grundbudgeten för 2020. Den kraftiga ökningen beror på förändringar som skett i budget-propositionerna inför 2021 där förstärkningar skett för den kommunala ekonomin.

Speciella statsbidrag och fastighetsavgift

I budgetarbetet för 2017 tillkom de så kallade "Valfärds miljarderna" som då innebar ett tillskott med cirka 28 miljoner kronor. Bidraget har tidigare fördelats enligt två principer, dels efter flyktning-mottagande, dels efter befolkning. Från 2021 fördelas hela anslaget efter befolkningsutvecklingen vilket har påverkat utfallet för Vetlanda negativt då vi haft ett större flyktningmottagande än snitt-kommunen. Den totala utdelningen från Valfärds-miljarderna som numera ingår i det så kallade Regleringsbidraget uppgår under 2021 till cirka 18,5 mnkr. Under några år har således en stor del av dessa medel försvunnit.

Fastighetsavgiften som under 2018 ökade kraftigt och har inte fortsatt öka i samma takt beroende på vilka taxeringar som genomförts enskilda år. Inför 2021 är den budgeterad till på 62,2 mnkr vilket är en relativt kraftig höjning jämfört med 2020.

Pensioner

Kommunens pensionskostnader består av flera delar. Dels betalas löpande de avtalade pensioner som tjänades in t o m 1997 i takt med att de ska utbetalas. I redovisningen ligger de som en ansvarsförbindelse utanför kommunens balansräkning.

Samtidigt betalas en försäkringsavgift för den individuella pensionen som tjänas in nu vilken motsvarar 4,5 % av intjänad lön.

Utöver detta betalas premier till den försäkring som finns för den avtalade kompletterande ålderspension för de som tjänar över brytgränsen för allmän pension. Skulden för de kommande kommunala pensionskostnaderna nuvärdesberäknas med hjälp av den så kallade RIPS-räntan. Förändringar i denna får en stor påverkan på kostnaderna. Under flera år har ingen förändring skett av RIPS-räntan trots den långvariga mycket låga räntan. Detta har heller inte skett under 2020. När kommunen i bokslut genomför en så kallad balanskravutredning får dock eventuell påverkan från RIPS-räntan undantas.

Vetlanda kommun redovisar enligt redovisningslag-stiftning pensionerna enligt den så kallade blandmodellen där gamla pensionsförpliktelser återfinns utanför balansräkningen.

Investeringar

Vetlanda kommun har som ett av sina finansiella mål att investeringarna ska vara självfinansierade. Målsättningen innebär att kommunen ska finansiera de investeringar som genomförs utan att behöva ta upp nya lån. Med dagens extremt låga räntenivåer kan en ökad upplåning ses som ett mindre problem men på längre sikt är en så låg upplåning som möjligt önskvärd då den inte binder upp delar av det framtida driftutrymmet för räntekostnader. Konsekvensen av låg självfinansieringsgrad är en ökad lånefinansiering med tillhörande ökad riskexponering mot räntemarknaden.

Under de närmaste åren är investeringsnivån fortsatt mycket hög vilket innebär målet inte kommer att uppfyllas under något av åren 2021-2023. Under de senare åren i investeringsplanen (2024-2025) minskar investeringarna till en nivå som kan möjliggöra självfinansiering men då förutsätter detta att investeringsvolymen inte fylls på under

kommande budgetarbeten samt att resultatnivån upprätthålls.

Den övervägande delen av investeringarna återfinns fortsatt inom skolfastighetsområdet där både nybyggnation och renovering av grund- och förskolebyggnader är planerade. Byggnationen och renoveringen av högstadieskolorna har dessvärre visat sig bli dyrare än vad som kalkylerats vilket innebär att investeringsplanerna och prioritering för övrig byggnation behöver ses över. Utöver skolfastigheter är den inom kort inflyttningsklara tillbyggnaden av Tomasgården med en kombinerad förskola/äldreboende samt ett nytt LSS-boende med bland de enskilda poster som sticker ut.

Ytterligare en faktor som påverkar investeringsvolymerna är hur hög genomförandegraden är av beslutade investeringar. Under 2020 finns en beslutad investeringsbudget om totalt 299 mnkr. Prognoserna för investeringarna indikerar att cirka 2/3-delar av budgeten kommer att förbrukas. Detta innebär att ombudget sannolikt kommer att begäras för merparten av den resterande 1/3-delen vilket då kommer att öka den redan nu höga investeringsvolymen.

Finansiella poster

Ränteläget ligger fortfarande kvar på en mycket låg nivå och detta medför att finansnettot under budgetperioden 2021-2023 ser ut att lämna ett överskott, även om det på grund av ökad upplåning och ökade räntor minskar succesivt. En fortsatt låg räntenivå kommer sannolikt att bestå under de närmaste åren även om räntorna kommer att öka.

Då kommunens intäkter för utlåning ska spegla kostnaderna för inlåningen medför det låga allmänna ränteläget naturligt även lägre ränteintäkter för den utlåning som finns mot arenabolag och för finansieringen av kraftvärmeverksleasingen.

Bland övriga finansiella posterna finns borgensavgifterna som efter ökningen till 0,4 % beräknas ge cirka 4 mnkr i intäkt från kommunens bolag. Borgensavgiften ska motsvara den lägre ränta som bolagen erhåller från långivare då de lånar med kommunal borgen.

Vetlanda kommun är i likhet med den absoluta majoriteten av Sveriges kommuner delägare i Kommuninvest som står för stora delar utlåningen till den kommunala sektorn. Som delägare erhåller sedan kommunen en återbäring i form av överskottsutdelning. Efter förändring har dock denna blivit lägre och istället ges lägre räntor för lämnad utlåning. Detta innebär att återbäringen till kommunen blir mindre och att delar av denna även hamnar hos de kommunala bolagen i form av lägre räntekostnader.

Vetlanda